

ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา
ธันวาคม 2558

ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา

ธันวาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ
ของ
จิรนุช วงษ์อาร์ักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา
ธันวาคม 2558

จิรัช วงษ์อารักษ์ . (2558). ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ . ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การบริหารและ
การจัดการการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.จตุพล ยงสร, อาจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
เสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์โดยรวมและ 5 ด้าน ได้แก่ กิจกรรม
ด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษา
สิ่งแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี
จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้
เป็นนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จำนวนทั้งสิ้น 624 คน เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale)
จำนวน 53 ข้อ ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.963 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่
ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
เสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจ
ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิชาการ ด้านกีฬาและ
การส่งเสริมสุขภาพ ด้านนันทนาการ และด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี นิสิตมี
ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2. นิสิตชายและหญิง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมและ
ในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของ
นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ และด้านบำเพ็ญประโยชน์
และรักษาสิ่งแวดล้อม นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านนันทนาการและด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและ
ประเพณี ไม่พบความแตกต่าง
4. นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบำเพ็ญ
ประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการ ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านนันทนาการ
และด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ไม่พบความแตกต่าง
5. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลางมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
เสริมหลักสูตรด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม และโดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

SATISFACTION ON THE PARTICIPATION IN EXTRA CURRICULAR OF THE STUDENTS
IN FACULTY OF EDUCATION AT NARESUAN UNIVERSITY

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Master of Education Degree in Education Administration and Management at
at Srinakharinwirot University
December 2015

Jiranoot Wongaruk. (2015). *Satisfaction on the Participation in Extra Curricular of the Students in Faculty of Education at Naresuan University*. Master thesis, M.Ed. (Education Administration and Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Chatupol Yongsorn, Dr. Jantararat Phutiariyawat.

This research aim to compare the extra-curricular satisfaction and variables of the students in the Faculty of Education, Naresuan University. 5 Extra-curricular activities include; academic, sport and health promotion, volunteer and environment, recreation, culture and traditions promotion. The variables select by sex, grade, majors, and scores. This sample used the undergraduate, Faculty of Education, Naresuan University total of 624 samples and questionnaire five level scale [Likert's Scale] total of 53 point (reliability: 0.963). The statistics used for data analysis includes; frequency, percentage, average, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), and Scheffe's Method

The study found that;

1. The samples had satisfaction of participant's extra-curricular in middle level. The high level had volunteer and environment activity. Then, academic activity, sport and health promotion activity, recreation activity, culture and traditions promotion activity in middle level.

2. The samples select by sex had satisfaction of participant's extra-curricular in middle level and had different the statistical significance level of .05.

3. The samples hetero grade had satisfaction of participant's extra-curricular statistical significance level .05. So, sport and health promotion activity, volunteer and environment activity are different the statistical significance level of .05. But, recreation activity, and culture and traditions promotion activity are not found different.

4. The samples hetero majors had satisfaction of participant's extra-curricular the statistical significance level of .05. So, volunteer and environment activity are different the statistical significance level of .05. But, academic activity, sport and health promotion activity, recreation activity, and culture and traditions promotion activity are not found different.

5. The medium and high score samples had satisfaction of participant's extra-curricular such as, sport and health promotion activity, and volunteer and environment activity are different the statistical significance level of .05. But, other activities are not found different.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ อีกทั้งสละเวลาเพื่อตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัยตั้งแต่ เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์จาก อาจารย์ ดร. จตุพล ยงศร อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร. จันทรศัมภ์ ภูติอริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูฟ้า เสวกพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ธีระภูธร และ อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการอุดมศึกษา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และให้ วิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรวมถึงคณา อาจารย์และพี่เจ้าหน้าที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และ การอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากนิสิต ขอขอบคุณพี่ๆ ที่เรียนปริญญาโทรหัส5 ภาคพิเศษ และรุ่นพี่ที่กำลัง ศึกษาปริญญาเอก ที่ให้คำแนะนำ และเทคนิคต่างๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัย ขอขอบพระคุณ อย่างสูง

ขอขอบคุณนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรที่กรุณาให้ความร่วมมือในการ ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนาย แผนกบัญชี บริษัทไพรมัส จำกัด ทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้อง ที่ได้อบรมสั่งสอน ให้กำลังใจในเวลาที่ท้อในการ ทำปริญญานิพนธ์ และให้การสนับสนุนในการศึกษาเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้หมดทุกๆ ท่าน

สุดท้ายนี้คุณประโยชน์ที่พึงได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือ และให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย

จิรณัฐ วงษ์อารักษ์

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
ของ
จิรณช วงษ์อารักษ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุษฎี โยเหลา)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร)

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.สุภาพร ตั้งสมวรพงษ์)

.....ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายการวิจัย	6
ความสำคัญของงานวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
สมมติฐานของการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	11
ความหมายของความพึงพอใจ	11
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	12
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	13
การวัดความพึงพอใจ	15
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร	18
ความหมายกิจกรรมเสริมหลักสูตร	18
แนวคิดและหลักการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	19
วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	22
ความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	25
ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	28
ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	33
ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยนเรศวร	35
ประวัติความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์	36
หลักสูตรที่เปิดสอนของคณะศึกษาศาสตร์	36
กิจกรรมเสริมหลักสูตรมหาวิทยาลัยนเรศวร	37
ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรของมหาวิทยาลัยนเรศวร	37
ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรคณะศึกษาศาสตร์	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
ความมุ่งหมายของการวิจัย	75
วิธีดำเนินการวิจัย	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
สรุปผลการวิจัย	76
การอภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก	100
ภาคผนวก ข	109
ภาคผนวก ค	113
ภาคผนวก ง	115
ภาคผนวก จ	118
ภาคผนวก ฉ	120
ภาคผนวก ช	123
ประวัติย่อผู้วิจัย	125

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	48
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน	50
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านวิชาการ เป็นรายข้อ	51
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ เป็นรายข้อ	52
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม เป็นรายข้อ	54
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านนันทนาการ เป็นรายข้อ	56
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เป็นรายข้อ	58
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวม และเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ	59
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวม และเป็นรายด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา	60
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวม และเป็นรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชา	61

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	62
13 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ	63
14 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา	64
15 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่	65
16 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านวิชาการ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่	65
17 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านกีฬา และการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่	66
18 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่	67
19 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	68
20 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม จำแนกตามสาขาวิชา เป็นรายคู่	69
21 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	70

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ.....	71
23 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ.....	72
24 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม...	73
25 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการ.....	74
26 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	74
27 คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.....	124

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 การเกิดความพึงพอใจของบุคคล.....

13

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษามีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อผลิตบัณฑิต ให้เป็นพลเมืองดี เข้าใจตนเอง และเข้ากับผู้อื่นได้ รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพได้ในอนาคต การผลิตบัณฑิตได้ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้แก่นิสิตนักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรมนิสิตนักศึกษา โดยทั่วไปกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นงานจัดทำนอกเวลาเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้มีนันทนาการและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การเข้าร่วมกิจกรรมทำได้โดยสมัครใจไม่มีการบังคับ การบริหารงานจัดทำกันเองโดยคณะกรรมการดำเนินงานหรือองค์การนิสิตนักศึกษา กิจกรรมนิสิตศึกษามีบทบาทที่สำคัญในการสร้างเสริมประสบการณ์แก่นิสิตนักศึกษา การเข้ากลุ่มเพื่อนเพื่อทำกิจกรรมช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้การปฏิบัติตัวในสังคม ได้รับการยอมรับจากเพื่อน เรียนรู้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและทักษะอันมีค่าต่อการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและเมื่อจบการศึกษาในอนาคต (ธิตารัตน์ บุญนุช. 2543: 1-2)

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีปรัชญาหรือปณิธาน เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ 1) เป็นกำลังคน (Manpower) คือ การผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองทางด้านมาตรฐานวิชาการ /วิชาชีพและความต้องการของสังคม 2) เป็นคนที่สมบูรณ์ (Manhood) คือ การผลิตบัณฑิตให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์พร้อมมีสุขภาพและบุคลิกภาพดี มีสมรรถภาพสูง และเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา . 2551: 2) การจัดการอุดมศึกษาจึงต้องมุ่งทั้งในเรื่องการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ และเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้เพราะกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนอกหลักสูตรจะเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคุณสมบัติ เสริมสร้างบุคลิกและสมรรถภาพในด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา นอกเหนือไปจากกิจกรรมนักศึกษาตามหลักสูตรในชั้นเรียน มีการสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาจัดกิจกรรมนักศึกษาในฐานะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพ ส่งเสริมพลานามัย ปลูกฝังคุณธรรม และพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษา เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีความเจริญงอกงาม ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ (ทบวงมหาวิทยาลัย . 2543: 5) ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวของ วิจิตร ศรีสอาน (2529: 1) ที่กล่าวว่า ระบบการศึกษาไม่ว่าระบบใดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญและเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่จะทำให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ทุกด้านมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศโดยการผลิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปสู่สังคม ในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา การเรียนการสอนในห้องเรียนที่มุ่งให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอต่อการพัฒนาให้

เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชาติบ้านเมือง ดังนั้นการจัดกิจกรรมนักศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วันนอร์ มะทา (2527: 1) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นการพัฒนามนุษย์ การศึกษามีการจัดกิจกรรมทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียน กิจกรรมจะสมบูรณ์ไม่ได้ หากผู้เรียนขาดการนำเอาวิชาการไปประยุกต์ใช้ให้เป็นรูปธรรม กิจกรรมเสริมหลักสูตรนับว่ามีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ กิจกรรมเสริมหลักสูตรมุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านเนื้อหาวิชาการเป็นสำคัญส่วนการพัฒนาด้านอื่นๆ จะได้รับการพิจารณารองลงมา ความมุ่งหมายในการผลิตกำลังคนในการพัฒนาประเทศนั้นๆ ต้องการกำลังคนที่มีประสิทธิภาพในการทำงานและมีความสามารถที่จะปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 3) มาตราที่ 6 กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในขณะที่การศึกษาในปัจจุบันเร่งพัฒนาที่ศักยภาพของผู้เรียนโดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าการทำกิจกรรม ดังที่ประเวศ วะสี (2547: 16) ได้กล่าวว่า จากที่มหาวิทยาลัยได้เผชิญกับกระแสปัจจัยหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตตามสังคมที่เกิดขึ้น ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาศักยภาพของคน แม้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับสูงขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาในเชิงคุณภาพการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องเร่งพัฒนาอย่างเร่งด่วน เนื่องจากระบบการศึกษาในปัจจุบันเป็นระบบคิดแยกส่วนออกจากวิถีชีวิต โดยเอาตำราหรือวิชาเป็นตัวตั้ง ซึ่งเป็นความรู้นอกตัว ยังไม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาให้รู้จักชีวิตหรือรู้จักตนเอง ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550: 45-46) ที่ระบุว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างให้นิสิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพร้อมนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนานิสิตแบ่งออกได้เป็นสองส่วน คือ 1) การจัดบริการแก่นิสิตและศิษย์เก่าซึ่งหน่วยงานต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนิสิตและศิษย์เก่า และ 2) การจัดกิจกรรมนิสิตที่ดำเนินการโดยองค์กรนิสิต เพื่อให้ให้นิสิตได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรู้ ทักษะการคิด ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และมีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมและติดตามผลการจัดกิจกรรม นิสิตให้ครบถ้วนอย่างน้อยใน 5 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมด้านวิชาการ 2) กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ 3) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีน้ำเงิน 4) กิจกรรมด้านนันทนาการ และ 5) กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นคณะที่เก่าแก่คณะหนึ่งในมหาวิทยาลัยนเรศวร มีประวัติการก่อตั้งมานานกว่า 30 ปี โดยเริ่มเป็นคณะแรก และคณะเดียวในวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก ซึ่งต่อมาได้พัฒนาเป็น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก และคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวรในปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2557: ออนไลน์) ดังนั้นการจัดกิจกรรมให้

นิสิตส่วนใหญ่ของคณะศึกษาศาสตร์จะเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสถานศึกษา หรือของกลุ่มนิสิต ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ให้นิสิตเกิดการพัฒนาด้านตนเองในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาทางด้านสติปัญญา ร่างกาย ความคิด ทักษะคิด ค่านิยม บุคลิกภาพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบและอื่นๆ ซึ่งสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ให้นิสิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2548: 6)

การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพนิสิตของมหาวิทยาลัยนเรศวรมุ่งเน้นให้นิสิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำเนินการได้ในรูปแบบหลากหลายกิจกรรม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความพร้อม ศักยภาพ และความสนใจของนิสิตจึงแบ่งประเภทของกิจกรรมไว้ 6 ด้าน

- 1) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีน้ำเงิน
- 2) กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
- 3) กิจกรรมด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- 4) กิจกรรมด้านส่งเสริมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ
- 5) กิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการ และ 6) กิจกรรมด้านนันทนาการ (กิจกรรมนิตมมหาวิทยาลัยนเรศวร. 2553: 13)

มหาวิทยาลัยนเรศวรจึงให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานจัดกิจกรรมนิสิต เพื่อสร้างความเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านพัฒนานิสิตนักศึกษา รวมถึงการออกแบบ รูปแบบการพัฒนานิสิต นักศึกษาในสถาบันโดยใช้กรอบความคิดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นฐานในรูปแบบของ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญของ สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้พัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในกระบวนการจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา ทำให้นิสิต นักศึกษาเกิดความอบอุ่น เกิดการเรียนรู้มีความเข้าใจต่ออาจารย์และสถาบันอุดมศึกษาดีขึ้น กิจกรรมนิสิตสามารถให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน ทั้งนี้เนื่องจากนักการศึกษาตระหนักดีว่า การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษานั้น มิได้เกิดขึ้น แต่ในชั้นเรียนเท่านั้นแต่สิ่งอื่นที่นิสิตนักศึกษาปฏิบัตินอกชั้นเรียนและกิจกรรมต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษา ที่นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม โดยเฉพาะกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่เกิดจากความคิดริเริ่ม การใช้ร่างกาย แรงใจ ของนิสิตนักศึกษาเองนั้นจะมีส่วนช่วยให้นิสิตนักศึกษามีการพัฒนาอย่างเต็มที่ด้วยเช่นกัน (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2553: 2)

สำหรับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ที่จัดขึ้นให้นิสิตสอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีอยู่ 5 กิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อจัด กิจกรรมสนับสนุนความรู้ทางวิชาการ ให้นิสิตเป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาของตนเองให้กว้างขวาง มากยิ่งขึ้น เพื่อให้นิสิตได้นำความรู้ทางวิชาการมาใช้ให้เป็นประโยชน์และเพื่อให้เป็นแหล่งเผยแพร่ ความรู้ให้กับนิสิตที่มีความสนใจ รูปแบบการจัด กิจกรรมจะ ส่งเสริมให้นิสิตตั้งชมรมวิชาการของ คณะศึกษาศาสตร์เพื่อจัดกิจกรรมทางวิชาการ 2) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้และทักษะในการเล่นกีฬาปลูกฝังทัศนคติต่อการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพ ปลูกฝังความมีน้ำใจเป็นนักกีฬาสร้างความสามัคคีในหมู่นิสิต เพื่อช่วยผ่อนคลาย ความเครียดและเพื่อช่วยพัฒนานิสิตในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ รูปแบบการจัดกิจกรรม

ช่วยส่งเสริมกิจกรรมนิสิตในด้านกีฬานันทนาการโดยสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์กีฬา เพื่อให้ นิสิต ทั่วไปใช้กีฬานันทนาการเป็นการเรียนรู้ ทักษะในการเล่นกีฬาตามความสนใจ และความสมัครใจใน เวลาว่าง 3) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างพัฒนา บุคลิกภาพให้นิสิตมีความเป็นผู้นำ ปลุกฝังเสริมสร้างค่านิยมให้ถูกต้องและเสริมสร้างจิตสำนึกและ ความรับผิดชอบของนิสิตที่มีต่อสังคมและประเทศชาติเมื่อสำเร็จการศึกษา รูปแบบโครงการเป็น โครงการหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมใน ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ 4) กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยอันเป็นมรดกล้ำค่าและ เป็นเอกลักษณ์ของชาติรวมถึงการปลุกฝังค่านิยม ความภาคภูมิใจ และซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย แก่นิสิตและประชาชนโดยทั่วไป รูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่สะท้อนถึงคุณค่าของความ เป็นไทยและนิสิตนักศึกษาจะต้องเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากนิสิต และอาจารย์ในสถาบัน ประชาชนในพื้นที่ หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบและหน่วยงานภาคเอกชน และ 5) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์ และเพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นให้นิสิตได้รับประสบการณ์ตรงก่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจสภาพที่แท้จริงของสังคมเพื่อเสริมสร้างให้นิสิตมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวมระหว่างนิสิตร่วมสถาบันหรือต่างสถาบัน ผูกให้นิสิตมีความสามารถเป็น ผู้นำและผู้ตามที่ดี โดยรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ รู้จักผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่นและเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิตกับชุมชน รูปแบบการจัด กิจกรรมเป็นโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์หรืออาสาพัฒนาหรืออนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นโครงการกิจกรรมที่ให้บริการและนิสิตนักศึกษาจะต้องเป็นผู้ลงมือ ปฏิบัติงาน และออกสำรวจพื้นที่ด้วยตนเอง ส่วนกิจกรรมด้านนันทนาการจะถูกจัดโดยสโมสรนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ เช่น กิจกรรมลานดนตรี กิจกรรมตกบาตรเครื่องเขียน กิจกรรมร่อนบั้งประขุมเขียร์ (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2548: 7-9)

จากการทบทวนสภาพการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต พบว่า ในปัจจุบันนิสิต ให้ความสนใจกับกิจกรรมส่วนกลาง และกิจกรรมในชมรมสโมสรต่าง ๆ น้อย ขาดนิสิตที่จะมาเข้าร่วม กิจกรรมและที่จะมาสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารหรือสมาชิกสภานิสิต บางครั้ง จึงอาจได้ผู้ที่มีภาวะผู้นำมาทำหน้าที่เป็นผู้นำนิสิต ขาดแคลนนิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งในองค์การบริหารสภาผู้แทนนิสิตและในชมรมหรือสโมสรคณะจึงทำให้งานขององค์การนิสิตไม่มี ประสิทธิภาพ กิจกรรมส่วนกลางของมหาวิทยาลัยจึงดำเนินการไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรมีความจำเป็นต้อง พัฒนากิจกรรมส่วนกลางให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กิจกรรม ในชมรมหรือสโมสรส่วนใหญ่ไม่มีความสม่ำเสมอ ขาดความกระตือรือร้นไม่เข้มแข็งเหมือนอดีต ที่สำคัญผู้นำนิสิตในปัจจุบันขาดภาวะผู้นำ ขาดบารมีไม่สามารถใช้อำนาจในการจัดการหรือสั่งการ ได้จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมนิสิตที่เป็นกรรมการตำแหน่งต่าง ๆ ให้มีภาวะผู้นำ ที่สำคัญในปัจจุบัน นิสิตมีความเข้าใจกับบทบาทของตัวเองว่า มีหน้าที่เรียนให้ดีที่สุดเพียงอย่างเดียว ซึ่งสังคมทุกวันนี้

ไม่ได้ต้องการเพียงแค่คนเก่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการคนที่สมบูรณ์ทั้งความรู้ทาง ด้านวิชาการ วิชาชีพและวิชาชีพแต่ในทำนองเดียวกันผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมนิสิตบางคนก็ทำกิจกรรม เพียงอย่างเดียวโดยไม่ใส่ใจการเรียนจนทำให้เสียการเรียน เสียเพื่อน เสียคนรัก ฯลฯ ดังนั้นเมื่อต้อง เข้าร่วมกิจกรรม เราจึงต้องยึดหลักที่ว่า “การเรียนเป็นงานหลัก กิจกรรมเป็นงานประกอบ ” (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2555: 10; จิรวัฒน์ วีรังกร. 2542: 3-4; และ สำเนา ขจรศิลป์. 2537: 88)

จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผ่านมา พบว่ามี กิจกรรมบางประเภทที่สามารถนำมารวมเป็นประเภทเดียวกันได้ ผู้วิจัยจึงแบ่งประเภทกิจกรรมเสริม หลักสูตรออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมด้านวิชาการ 2) กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริม สุขภาพ 3) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม 4) กิจกรรมด้านนันทนาการ และ 5) กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี โดยนำกิจกรรมด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมารวมเข้าไว้กับกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม เนื่องจากการที่นิสิต เข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมเท่ากับว่านิสิตมีจิตสาธารณะที่ดี การมี จิตสาธารณะถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่านิสิตมีคุณธรรมจริยธรรม

จากการสัมภาษณ์นิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรนิสิตสามารถสรุปประเด็น การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตในแต่ละด้าน ดังนี้

กิจกรรมด้านวิชาการ สิ่งที่พบคือ กิจกรรมด้านวิชาการเป็นกิจกรรมที่มีสาระความรู้ที่ อัดแน่นจนเกินไปและใช้เวลานานทำให้นิสิตให้ความสนใจน้อยและบางส่วนไม่สนใจที่จะเข้าร่วม กิจกรรมด้านวิชาการอีก (นวพรรณ อินทวิเชียร; ปฐมา ใจแสน; ปิยนุช เรียมสันเทียะ; ทิพย์สุดา- มากดี; และไอรดา ทองมากุล. 2557: สัมภาษณ์)

กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ สิ่งที่พบคือ การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและ ส่งเสริมสุขภาพขาดความต่อเนื่อง การประสานงานเพื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพและการ ประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง (กิตติพันธ์ บุญชั้น; กิตติศักดิ์ สารมะโน; จิตรลดา สมสาย; นริศดา ดวงภูเมฆ; และ ลักคณา กองเงิน. 2557: สัมภาษณ์)

กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม สิ่งที่พบคือ การจัดเวลาในการทำ กิจกรรมน้อยเกินไปและไม่สอดคล้องกับเวลาว่างของนิสิต รวมถึงการขาดการกระตุ้นจิตสำนึกของ นิสิตเพื่อการมีส่วนร่วมของกิจกรรม (กิตติศักดิ์ สารมะโน ; จิตรลดา สมสาย ; ทิพย์สุดา มากดี ; พิชญานิน ชัยณรงค์; และ เปรมกมล โพธิ์อ่วม. 2557: สัมภาษณ์)

กิจกรรมด้านนันทนาการ สิ่งที่พบคือ การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด ในโครงการ มีการปรับเปลี่ยนเวลาในการจัดกิจกรรมบ่อยครั้งจึงทำให้นิสิตเกิดภาวะเครียดและวิตก กังวลในเรื่องของกิจกรรมที่ตรงกับตารางเรียนของนิสิต นอกจากนั้นการดำเนินโครงการยังขาดการ ประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง (กิตติศักดิ์ สารมะโน; เกวลี บุญนะที; โชติกา สงคราม; หหนึ่งฤทัย ชูชัย; และ ฤทธิพงษ์ จันทรเจียบ. 2557: สัมภาษณ์)

กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี สิ่งที่พบคือ นิสิตยังไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมเท่าที่ควร เนื่องจากมีกิจกรรมให้นิสิตเข้าร่วมน้อยรวมถึงการเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นแบบเฉพาะกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมไม่มีการกำหนดเวลาที่ชัดเจนจึงทำให้นิสิตไม่สนใจเข้าร่วมโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่ตรงกับตารางเรียนของนิสิตจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุกชั้นปี และการให้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์โครงการไม่ทั่วถึง(เกวลี บุญนะที, เขมทัต ม่วงสุนทรจิธา เกสร; ธีรภาส นามแสงโคตร; และ ปฐมา ใจแสน. 2557: สัมภาษณ์)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวจะทำให้เป็นประโยชน์ต่อคณะศึกษาศาสตร์และมหาวิทยาลัยนเรศวรในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดกิจกรรมให้กับนิสิตต่อไปอีกทั้งยังสามารถนำไปปรับปรุงรูปแบบและพัฒนากิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับความต้องการที่เหมาะสมของนิสิตเพื่อให้เกิดผลในทางการพัฒนาศักยภาพนิสิตสู่การเป็นบัณฑิตในอุดมคติที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยรวมและในแต่ละด้าน ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี
2. เพื่อเปรียบเทียบ ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรม ได้ทราบถึงความต้องการของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนา กิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ในการพัฒนานิสิตต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2557 จำนวน 693 คน

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ จำแนกเป็น

2.1.1.1 เพศชาย

2.1.1.2 เพศหญิง

2.1.2 ชั้นปีที่ศึกษา จำแนกเป็น

2.1.2.1 ชั้นปีที่ 2

2.1.2.2 ชั้นปีที่ 3

2.1.2.3 ชั้นปีที่ 4

2.1.2.4 ชั้นปีที่ 5

2.1.3 สาขาวิชา จำแนกเป็น

2.1.3.1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา

2.1.3.2 สาขาวิชาชีววิทยา

2.1.3.3 สาขาวิชาคณิตศาสตร์

2.1.3.4 สาขาวิชาเคมี

2.1.3.5 สาขาวิชาฟิสิกส์

2.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น

2.1.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป)

2.1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (เกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.00 ลงมา)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.2.1 กิจกรรมด้านวิชาการ

2.2.2 กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ

2.2.3 กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม

2.2.4 กิจกรรมด้านนันทนาการ

2.2.5 กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางบวกที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ หมายถึง ผู้ที่ศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาเคมี และสาขาวิชาฟิสิกส์ ปีการศึกษา 2557

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมเสริมหลักสูตร 5 ด้าน ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยนเรศวร คณะศึกษาศาสตร์และหน่วยงานต่างๆ รวมถึงองค์การนิสิตและสโมสรนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ได้แก่

3.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การฝึกอบรมหรือการให้ความรู้ แนวคิด ทฤษฎีทางวิชาการต่างๆ ซึ่งมีเนื้อหาและช่วงเวลาสอดคล้องกับโอกาสในการเข้าร่วมและมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาในศักยภาพของนิสิตให้มีคุณภาพและเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์รวมถึงสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์

3.2 ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมและเชิญชวนให้นิสิตเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อให้ตระหนักถึงการดูแลสุขภาพกาย และสุขภาพจิตให้สมบูรณ์แข็งแรง การพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนิสิตให้รู้จักการทำงานเป็นทีมและมีความสามัคคีในหมู่คณะและมีความสะดวกในการติดต่อประสานงานเพื่อการใช้อุปกรณ์

3.3 ด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิตมีจิตสาธารณะและรู้จักการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและลดสภาวะโลกร้อนด้วยการรักษาสีงแวดล้อมและประหยัดพลังงานในลักษณะการพัฒนาแบบยั่งยืนมีกำหนดการในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนและเอื้อต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

3.4 ด้านนันทนาการหมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จัดขึ้นเพื่อให้นิสิตมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้ผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความสามารถของตนเองได้อย่างกว้างขวางและช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามกำหนดการที่กำหนดไว้

3.5 ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี หมายถึง กิจกรรมที่เชิญชวนและส่งเสริมให้นิสิตทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยมีการกำหนดแผนดำเนินโครงการที่ชัดเจน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความรู้ความสามารถทางการเรียนของนิสิตที่วัดในรูปของระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade point average) ของทุกรายวิชาของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผลการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 ลงมา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
2. นิสิตที่ชั้นปีที่ศึกษา ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริม หลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
3. นิสิตที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์หลักสูตร มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
4. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นสำคัญโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
 - 1.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
 - 1.4 การวัดความพึงพอใจ
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.2 แนวคิดและหลักการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.3 วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.4 ความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.5 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.5.1 กิจกรรมด้านวิชาการ
 - 2.5.2 กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
 - 2.5.3 กิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์และการรักษาสีน้ำเงิน
 - 2.5.4 กิจกรรมด้านนันทนาการ
 - 2.5.5 กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี
3. ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยนเรศวร
4. ประวัติความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์
 - 4.1 หลักสูตรที่เปิดสอนของคณะศึกษาศาสตร์
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรมหาวิทยาลัยนเรศวร
 - 5.1 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรมหาวิทยาลัยนเรศวร
 - 5.2 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์
6. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) มีผู้นิยามไว้หลายความหมาย ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 21) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง รัก พอใจ ชอบใจ

เทพนม เมืองแมน และสวีน สุวรรณ (2540: 98) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นภาวะของความพึงพอใจหรือภาวะของอารมณ์ที่เป็นผลมาจากการประเมินประสบการณ์ของคนคนหนึ่งสิ่งที่เขาหาไประหว่างการให้กับสิ่งที่ได้รับจะเป็นรากฐานแห่งความพอใจและไม่พอใจได้

พรณี ชูชัยเจนจิต (2528: 28) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

ภรณ์ กิริติบุตร (2529: 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง กิจกรรมในการเสนอความสนใจของสมาชิก หรือความรู้สึกพึงพอใจซึ่งบุคคลมีต่อบทบาทหรืองานของตนในองค์กร โดยเห็นว่าการทำสิ่งดังกล่าวตนได้รับรางวัล หรือผลตอบแทนอย่างยุติธรรมจากองค์กรที่ตนเป็นสมาชิกอยู่

ทิฟฟินและแมคคอมมิก (Tiffin; & McCormick. 1968: 349) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ ที่ตั้งอยู่บนความต้องการพื้นฐาน (Basic Need) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ (Incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

มอร์ส (สมัคร ภูมิเขต. 2551: 26; อ้างอิงจาก Morse. 1958: 55) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง สิ่งใดก็ตาม ที่สามารถลดความตึงเครียดของมนุษย์ให้น้อยลง และความตึงเครียดเหล่านั้นเป็นผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์ต้องการมากก็จะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้อง เมื่อใดความต้องการได้รับการตอบสนอง ความตึงเครียดก็จะน้อยลงหรือหมดไปทำให้เกิดความพึงพอใจ

วัลแมน (Wolman. 1973: 384) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

วอลเลอร์สไตน์ (Wallerstein. 1971: 384) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มี จากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น

แมคคอร์มิก (วัฒนา เพชรวงศ์. 2542: 17; อ้างอิงจาก McCommick. 1965: 299) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐาน มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจและพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

อาจสรุปได้ว่า “ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดี หรือในทางบวกต่อสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือผ่านเข้ามาในชีวิตและตอบสนองความต้องการทั้งร่างกาย จิตใจ ทำให้มนุษย์มีความสุข มีความรู้สึกชอบ มีความรู้สึกดี มีความสมหวัง รู้สึกสบายทั้งกายและใจ ความพึงพอใจของแต่ละคนขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการและการได้รับการตอบสนองต่อสิ่งต่างๆ

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

สมพงศ์ เกษมสิน (2518: 298) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า บุคคลจะเกิดความพึงพอใจ จะต้องมีการจูงใจ การจูงใจเป็นการชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม โดยมีมูลเหตุความต้องการ 2 ประการ คือ ความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางจิตใจ

แนงน้อย พงษ์สามารถ (2519: 26) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทำที่ทั่วๆ ไปที่เป็นผลมาจากทำที่ที่มีต่อสิ่งต่างๆ 3 ประการ คือ ปัจจัยเกี่ยวกับกิจกรรม ปัจจัยเกี่ยวกับบุคคล และลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มปัจจัยคำจูนเป็นเพียงข้อกำหนดเบื้องต้นเพื่อป้องกันไม่ให้คนไม่พอใจในงานที่ทำเท่านั้นเอง ส่วนปัจจัยจูงใจก็ไม่ได้เป็นปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้คนเกิดความไม่พอใจ

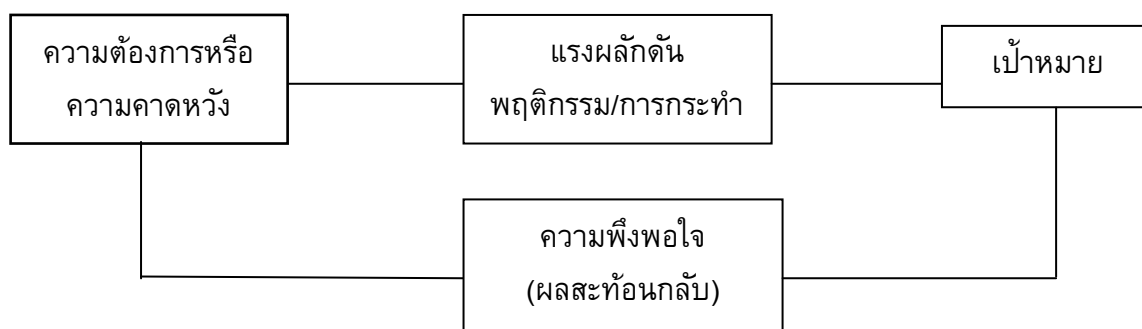
เชลลี (บุญพร้อม แสนบุญ. 2537: 15; อ้างอิงจาก Shelly. 1975: unpagged) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะทำให้เกิดความสุข ความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ เช่น ความสุขสามารถทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกแต่ความสุขเป็นความรู้สึกที่ยังมีความซับซ้อนและความรู้สึกนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ

เฮอรัชเบอร์ก และคณะ(Herzberg; et al. 1959: 186) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ทฤษฎีการจูงใจมีปัจจัย 2 ด้าน คือปัจจัยทางด้านความพึงพอใจ (Satisfies) และปัจจัยทางด้านความไม่พึงพอใจ (Dissatisfies) โดยกล่าวว่า ปัจจัยที่จะสร้างความพึงพอใจได้นั้น ต้องเป็นปัจจัยพิเศษ นอกเหนือไปจากที่อื่นมี และควรหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดมีสิ่งที่จะนำไปสู่ความไม่พอใจ อันจะเป็นผลกระทบต่อการตัดสินใจของบุคคล

แคมเบล (Campbell. 1976: 117) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จที่แต่ละคน เปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นต่อสภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็นหรือคาดหวังไว้ผลที่ได้จะเป็นความพึงพอใจหรือไม่จะเป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคล

มุลินส์ (ประมุข เจียมสถิตย์. 2547: 7; อ้างอิงจาก Mullins. 1985: 280) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลายๆ ด้าน เป็นสภาพภายในที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงานทั้งด้านปริมาณ

และคุณภาพ เกิดจากมนุษย์จะมีแรงผลักดันบางประการในตัวบุคคลซึ่งเกิดจากการที่ตนเองพยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายบางอย่าง เพื่อที่จะสนองตอบต่อความต้องการหรือความคาดหวังที่มีอยู่ และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วจะเกิดความพอใจเป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้น เป็นกระบวนการหมุนเวียนต่อไปอีก ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 การเกิดความพึงพอใจของบุคคล

ที่มา: ประมุข เจียมสถิตย์. (2547: 7); อ้างอิงจาก Mullins. (1985: 280).

สรุปได้ว่า แนวคิดของความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ นอกจากนี้ ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเกิดขึ้นจากความคาดหวัง หรือเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลได้ซึ่งความพึงพอใจที่เกิดขึ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยม และประสบการณ์ของตัวบุคคล

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

การที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆจะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างนั้น มากระตุ้นให้เกิดความรักหรือมีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น บุคคลจะเกิดความพึงพอใจนั้นจะต้องมีความสนใจหรือแรงจูงใจให้เกิดขึ้น

ทฤษฎีความพึงพอใจของเฮลเลย์และฮอนิกแมน

เฮลเลย์และฮอนิกแมน(วิภาพรรณ หิรัญเกิด 2545:11-13 อ้างอิงจาก Shelley; & Honikman. 1975: 252-268) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจซึ่งเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ ว่าเป็นความรู้สึกในทางบวกคือ ความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสุข

เป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและความสุขนี้ก็มีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพอใจ โดยความพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ ความพอใจสามารถแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่างๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพอใจเพิ่มขึ้นได้อีกสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความพอใจแก่มนุษย์ได้แก่ทรัพยากร (resource) หรือสิ่งเร้า (stimuli) การวิเคราะห์ระบบความพอใจคือการศึกษาว่า ทรัพยากร หรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นที่ต้องการในการที่จะทำให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่มนุษย์ความพอใจจะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นที่ต้องการครบถ้วนแต่เนื่องจากทรัพยากรในโลกนี้มีอยู่จำกัด ดังนั้นความพอใจจะเกิดขึ้นได้มากที่สุด เมื่อมีการจัดทรัพยากรที่มีอย่างถูกต้องเหมาะสม สภาพแวดล้อมทางกายภาพก็เป็นทรัพยากรของระบบความพอใจอันหนึ่ง ดังนั้น การออกแบบสภาพแวดล้อม คือ การตัดสินใจจัดทรัพยากรที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอยู่อย่างไรให้เกิดความพอใจได้

ทฤษฎีการเสริมแรงเพื่อการจูงใจ

ทฤษฎีการเสริมแรงเพื่อการจูงใจ(Reinforcement Theory of Motivation) (ธร สุนทรายุทธ 2553: 118) ทฤษฎีการเสริมแรงเพื่อการจูงใจเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) เสริมแรงให้แสดงพฤติกรรมนั้นเป็นรางวัล หรือการลงโทษ หากใช้อย่างเหมาะสมก็จะเกิดการจูงใจหรือความต้องการ เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับกฎแห่งผลลัพธ์ (Law of Effect) ของ Thorndike ที่ว่าการตอบสนองต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในสถานการณ์อย่างเดียวกัน การตอบสนองใดที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (Satisfaction) ก็จะเป็นการเสริมแรง (Reinforcement) พฤติกรรมนั้นจะเกิดขึ้นอีก ส่วนการตอบสนองใดที่ทำให้เกิดความไม่สบาย (Discomfort) อาจเป็นการลงโทษ (Punishment) พฤติกรรมนั้นจะไม่เกิดขึ้นอีก การเสริมแรงมีทั้งบวกและลบต่างสามารถเพิ่มหรือลดหลังการตอบโต้พึงระวังกการใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ทฤษฎีความพึงพอใจของเมเนิร์ต ดับบิล เชลลี

ทฤษฎีความพึงพอใจของเมเนิร์ต (Maynard. 1975: 252-268) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้มีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้ทางบวกอื่นๆ สิ่งหนึ่งที่จะทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจของมนุษย์ได้แก่ทรัพยากร หรือสิ่งเร้า การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจ คือการศึกษาว่าทรัพยากร หรือสิ่งเร้า แบบใดเป็นสิ่งที่ต้องการที่จะทำให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่มนุษย์ ความพอใจจะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นความต้องการครบถ้วน

ทฤษฎีความพึงพอใจมีหลากหลายทฤษฎี สรุปได้ว่าความพึงพอใจของความต้องการได้รับการยกย่องโดยทั่วไป เป็นความรู้สึกและทัศนคติของความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า การมีพลังกำลัง การมีความสามารถ และความรู้สึกว่ามีชีวิตอยู่อย่างมีประโยชน์และเป็นบุคคลที่มีความจำเป็นต่อโลก การไม่เข้าใจตนเองอย่างแท้จริงเกิดจากความพยายามที่ไม่ถูกต้องของการแสวงหาความมั่นคงปลอดภัย เช่น การที่บุคคลสร้างความรู้สึกให้ผู้อื่นเกิดความพึงพอใจตนโดยพยายามหลีกเลี่ยงหรือจัดข้อผิดพลาดต่าง ๆ ของตน บุคคลเช่นนี้จึงมีแนวโน้มที่จะพิทักษ์ความมั่นคงปลอดภัยของตน โดยแสดงพฤติกรรมในอดีตที่เคยประสบผลสำเร็จ แสวงหาความอบอุ่นและสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งลักษณะเช่นนี้ย่อมขัดขวางวิถีทางที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง การเสริมแรงเพื่อการจูงใจเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการเรียนรู้ที่จะให้เกิดการจูงใจหรือความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การตอบสนองที่เกิดจากความต้องการจะทำให้เกิดความพึงพอใจ (Satisfaction)

การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจ เป็นการวัดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะหนึ่งลักษณะใด และความพึงพอใจเป็นส่วนหนึ่งของเจตคติ นั่นก็คือ เป็นความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่สามารถสังเกตหรือวัดได้โดยตรง ต้องสันนิษฐานจากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อผู้อื่นหรือเหตุการณ์ที่เป็นเป้าหมายซึ่งความพึงพอใจสามารถวัดได้ใน 5 ลักษณะดังนี้ (สงวนศรี วิรัชชัย. 2527: 64)

1. มาตราวัดเจตคติของเธอร์สโตน (Thurstone's qual-appearing interval scale)

เธอร์สโตน ได้เสนอให้รวบรวมข้อความที่แสดงเจตคติต่อที่หมายให้ได้จำนวนมากกว่า 100 ข้อความ โดยให้มีทั้งข้อความที่เป็นนิมิตอย่างมาก ข้อความที่เป็นนิมิตไม่มากนัก ข้อความที่เป็นกลางๆ ข้อความที่เป็นนิเสธไม่มากและข้อความที่เป็นนิเสธอย่างมาก แล้วนำข้อความทั้งหมดไปให้คนกลุ่มใหญ่ตัดสินแบ่งข้อความออกเป็น 11 กลุ่มตามปริมาณความเข้มของความรู้สึกที่มีอยู่ในแต่ละข้อความ โดยผู้ตัดสินใจต้องตัดสินอย่างเป็นปรนัย ไม่นำเจตคติที่ตนมีต่อที่หมายนั้นมาเกี่ยวข้องกับการพิจารณาแบ่งประเภทหรือแบ่งกลุ่มของข้อความ เมื่อได้ข้อความ 11 กลุ่ม ที่มีความเข้มของเจตคติต่างๆ กันแล้ว ก็เลือกแต่เฉพาะข้อความที่ผู้ตัดสินส่วนมากเป็นพ้องกันมาทำเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบระบุว่าเห็นด้วยกับข้อความใด และไม่เห็นด้วยกับข้อความใด

2. มาตราวัดของลิเคิร์ท (Likert's summated rating scale)

มาตราวัดของลิเคิร์ทเป็นการจัดให้มีข้อความที่แสดงเจตคติในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง (ข้อความหนึ่งๆ จะแสดงทิศทางของเจตคติเพียงทิศทางเดียว คือ นิมน หรือนิเสธ) แล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น หรือตอบว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย กับข้อความนั้นๆ มากน้อยเพียงใด คำตอบของแต่ละข้อความจะมีให้เลือกตอบ 5 ช่วง ตั้งแต่ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย เฉยๆ หรือยังไม่ได้ตัดสินใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก มาตราวัดเจตคติแบบนี้นิยมใช้กันมาก เพราะสร้างได้ง่ายกว่าแบบของเธอร์สโตน และในระยะหลังๆ ก็มีการดัดแปลงไปบ้าง เช่น ตัดคำตอบที่เป็นกลาง

(ยังไม่ได้ตัดสินใจ) ออกไป ด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้ตอบที่ไม่แน่ใจในการประเมินของตน หรือผู้ที่ไม่ต้องการแสดงความ มคิด ความรู้สึกที่แท้จริงมักจะเลือกคำตอบนี้ และในบางครั้งก็มีการเพิ่มช่วงคำตอบเป็น 6-7 หรือ 8-9 ช่วง แล้วแต่จุดประสงค์ของการวัด

3. มาตราจำแนกลักษณะ (semantic differential scale)

มาตราจำแนกลักษณะของออสกูด ซัทชี และแทนเนนเบิร์ก ได้เสนอการวัดเจตคติโดยให้ผู้ตอบประเมินคุณสมบัติที่อาจจะมีได้ในทางตรงข้ามกัน เช่น ดี-เลว อ่อนแอ-เข้มแข็ง เกียจคร้าน-ขยัน สุภาพ-หยาบคาย ฯลฯ ของบุคคล

4. มาตราวัดระยะทางสังคม (social distance scale/unidimensional scale)

มาตราวัดระยะทางสังคม คือ การวัดเจตคติต่อผู้คนโดยจัดให้มีข้อความแสดงถึงความสัมพันธ์และความรู้สึกของบุคคลที่จะมีต่อผู้เป็นเป้าหมายของเจตคติ 7 ข้อความ แต่ละข้อความจะบ่งบอกความสัมพันธ์ทางสังคมในระดับต่างๆ กัน ตั้งแต่ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันมาก ซึ่งแสดงถึงการมีเจตคติดีมาน ไปจนถึงความสัมพันธ์ในทางลบ ซึ่งแสดงถึงการมีเจตคติไม่ดี แล้วให้ผู้ตอบเลือกตอบว่า ต้องการจะมีความสัมพันธ์กับบุคคลหรือกลุ่มคนที่เป็นเป้าหมายของเจตคติในระดับใด จาก 7 ระดับต่อไปนี้ คือ ยอมรับถึงขั้นแต่งงาน ยอมรับเป็นเพื่อนสนิท ยอมรับเป็นเพื่อนบ้าน ยอมรับเป็นเพื่อนร่วมอาชีพ ยอมรับเป็นพลเมืองของประเทศ ยอมรับในฐานะเป็นผู้มาเยือนของประเทศ และไม่ยอมรับให้เข้ามาในประเทศ มาตรานี้เสนอโดย โบการ์ดัส (Bogardus)

5. มาตราวัดเจตคติของกัทท์แมน (Guttman)

มาตราวัดเจตคติของกัทท์แมน คือ การจัดให้มีข้อความชุดหนึ่ง ซึ่งแต่ละข้อความจะแสดงเจตคติในทิศทางเดียวกัน แต่มีความเข้มข้นหรือปริมาณของความรู้สึกแตกต่างกัน ข้อความชุดนี้จะจัดเรียงลำดับความเข้มข้นของเจตคติที่มีอยู่ในแต่ละข้อความไว้ แล้วให้ผู้ตอบเลือกตอบด้วยข้อความใดข้อความหนึ่ง โดยถือว่าคำตอบหรือข้อความที่ผู้ตอบเลือกจะเป็นการยืนยันคำตอบหรือข้อความที่แสดงความเข้มในระดับรองลงไปด้วย เช่น ถ้ามีข้อความที่คล้ายๆ กับมาตราวัดระยะทางสังคม คือ การยอมรับเป็นพลเมืองของประเทศ รวม 5 ข้อความ ซึ่งแสดงถึงเจตคติดีมานในระดับความเข้มต่างๆ กัน ตั้งแต่มากไปหาน้อย ถ้าผู้ตอบเลือกตอบว่าเป็นเพื่อนสนิท ก็จะสรุปว่า ผู้ตอบยืนยันไปจนถึงการยอมรับเป็นเพื่อนบ้าน ยอมรับเป็นเพื่อนร่วมงานและยอมรับเป็นพลเมืองของประเทศด้วย ปัจจุบันมาตราวัดแบบนี้ไม่ได้รับความนิยม เพราะพบมีสภาพความเป็นจริงที่ขัดกับหลักการของมาตราวัดนี้ คือ พบว่าที่เรายอมรับคนคนหนึ่งเป็นเพื่อนสนิทนั้น ไม่ได้หมายความว่าเราจะยอมรับเขาเป็นเพื่อนบ้านและเพื่อนร่วมงานด้วย

วรูม (Vroom, 1967: 100) กล่าวว่า วิธีการวัดความพึงพอใจโดยทั่วไปจะใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถาม การจะเลือกวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่างที่จะวัด เช่น กลุ่มบุคคลที่สามารถอ่านและเข้าใจสื่อภาษาได้ การใช้แบบสอบถามนอกจากจะประหยัดเวลาแล้วผู้ตอบแบบสอบถามยังมีอิสระที่จะตอบ ส่วนกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านสื่อภาษาได้จำเป็นต้องใช้วิธีการสัมภาษณ์ แต่ต้องแก้ปัญหาเรื่องความเป็นอิสระของผู้ตอบในด้านข้อคำถามนั้นบุคคลจะถูกถามถึงระดับความพึงพอใจหรือไม่พอใจในสิ่งนั้นๆ ในแง่มุมต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ต้องการศึกษา

สตอมเบิร์ก (สมหมาย เปียถนอม. 2551: 10; อ้างอิงจาก Stromborg. 1984) การวัดความพึงพอใจของผู้ใช้บริการนั้น จะวัดในเรื่องใดนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ที่จะศึกษา แต่มีวิธีที่นิยมใช้กัน

1. การสัมภาษณ์ วิธีนี้ผู้ศึกษาจะมีแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถาม ซึ่งได้รับการทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อดีของวิธีนี้คือ ผู้สัมภาษณ์อธิบายคำถามให้ผู้ตอบเข้าใจได้ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่อ่านเขียนหนังสือไม่ได้แต่มีข้อเสียคือ การสัมภาษณ์ต้องใช้เวลามาก และอาจมีข้อผิดพลาดในการสื่อความหมาย

2. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่มีผู้นิยมใช้มากที่สุด มีลักษณะเป็นคำถามที่ได้ทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบหรือเติมคำ ข้อดีของวิธีนี้คือ ได้คำตอบที่มีความหมายแน่นอน มีความสะดวก รวดเร็วในการสำรวจ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ข้อเสียคือ ผู้ตอบต้องสามารถอ่านออกเขียนได้ และมีความสามารถในการคิดเป็น ความพึงพอใจเป็นสภาวะที่มีความต่อเนื่อง ไม่สามารถบอกจุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดของความพึงพอใจได้ แบบสอบถามนี้นิยมสร้างเป็นแบบมาตรฐาน

คูแวล (Cowell. 1986: 221) กล่าวว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจะดีขึ้นหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการให้บริการขององค์กรประกอบกับความรู้สึกของผู้มารับบริการในมิติต่างๆ ของแต่ละบุคคลนั้น ดังนั้นการวัดความพึงพอใจต่อการบริการอาจทำได้หลายวิธีดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัดระดับและแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกหรือเป็นคำตอบอิสระโดยคำถามที่ถามอาจจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่างๆ ที่หน่วยงานกำลังให้บริการอยู่ เช่น ลักษณะของการให้บริการ สถานที่ให้บริการ ระยะเวลาในการให้บริการ พนักงานที่ให้บริการ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามได้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดความพึงพอใจด้วยวิธีการสัมภาษณ์นับเป็นวิธีที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพมากอีกวิธีหนึ่ง

3. การสังเกต เป็นวิธีการที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการได้โดยสังเกตจากพฤติกรรมทั้งก่อนมารับบริการ ขณะรอรับบริการและหลังจากการได้รับบริการแล้ว เช่น การสังเกตกิริยาท่าทาง การพูด สีหน้า และความถี่ของการมาขอรับบริการการวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้ ผู้วัดจะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่ชัดเจนจึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจต่อบริการนั้นสามารถที่จะทำการวัดได้หลายวิธี วิธีที่นิยมใช้กันได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การใช้แบบสัมภาษณ์ การทำรายงาน ทั้งนี้จะต้องขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าเชื่อถือได้ การวัดความพึงพอใจมีหลากหลายหากบุคคลมีความพึงพอใจย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของงานตลอดจนทำให้เกิดความศรัทธาในหน่วยงานต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความหมายกิจกรรมเสริมหลักสูตร

นักวิชาการได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้มากมาย ดังนี้

จิตรารัตน์ โพธิมากะ (2523: 2) ได้อธิบายกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรได้มีนักวิชาการหลายท่านเรียกชื่อที่แตกต่างกันออกไป เช่น กิจกรรมร่วมหลักสูตร กิจกรรมนอกหลักสูตร แม้แต่ในภาษาอังกฤษก็มีการใช้ชื่อที่แตกต่างกัน เช่น Extra-Curricular Activities, Co-Curricular Activities, Curricular Activities เป็นต้น ถึงแม้จะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันก็ตาม กิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co-Curricular Activities) ก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน โดยมีจุดประสงค์ในการเพิ่มเติมการเรียนรู้และเป็นการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้แก่พวกเขาเหล่านั้น

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ. 2529: 4; อ้างอิงจาก Good. 1973: 252-268) ได้ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็น โปรแกรมและการจัดดำเนินงาน ซึ่งนักเรียนองค์การนักศึกษาหรือสถาบันการศึกษาจัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ ส่งเสริมความถนัดและความสนใจ ไม่มีการให้หน่วยกิตทางวิชาการและอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 145) ได้ให้ความหมายกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการพัฒนาชีวิตในด้านต่างๆ นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน กิจกรรมดังกล่าวต้องเป็นไปตามความสมัครใจของนิสิตและไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในวิชาใดๆ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551: 48-49) ได้ให้ความหมายกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการโดยสถานศึกษา และองค์การนิสิต เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับคุณลักษณะ ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ คือ 1.ความรู้ 2.ทักษะความคิด 3.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4.ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร และ 5.การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

อนันท์ งามสะอาด (2557: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่าเป็นกิจกรรม (activities) ที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ (process) ด้วยรูปแบบ (form) วิธีการ (procedure) ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ (knowledge) ความสามารถ ทักษะ วิชาชีพ (professional skill) รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ส่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ รู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกต่อ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (live happily) รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีคุณภาพทางอารมณ์ มีกระบวนการ คิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม และมีความสุข มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

สรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยและองค์การนิสิตจัดขึ้น เพื่อเสริมทักษะในด้านต่างๆ รวมถึงองค์ความรู้ต่างๆ โดยไม่มีปรากฏในหลักสูตรหรือวิชาเรียนใดๆ และไม่นำมาคิดรวมกับหน่วยกิต นิสิตสามารถนำทักษะความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้

แนวคิดและหลักการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรยึดนิสิตเป็นสำคัญเนื่องจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นสิ่ง ที่มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรจัดให้กับนิสิตเพื่อเป็นกิจกรรมเสริมนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน หลักการจัดกิจกรรมจึงแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ มีนักวิชาการได้ กล่าวถึงแนวคิดและหลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้มากมาย ดังนี้

จอห์น ดิวอี้(เจนการณ พึ่งปราชญ์ 2540: 45; อ้างอิงจาก John Dewey. n.d.) นักการศึกษา ชาวอเมริกันได้กล่าวไว้ว่า วิธีการเรียนรู้ที่จะทำให้เกิดผลดีต่อตัวผู้เรียนมากที่สุด ได้แก่ การเรียนรู้ โดยการกระทำ (Learning by doing) จากแนวคิดนี้จึงนำไปสู่การสอน โดยใช้กิจกรรมเข้าช่วย ด้วยการส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง กิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กนั้น สามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆได้ 2 ประเภท คือ

1. กิจกรรมในหลักสูตร หรืออาจเรียกว่า กิจกรรมในห้องเรียน
2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนอกห้องเรียน

วันนอร์ มะทา (2527: 8) กล่าวว่า หลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ ผู้มีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร บุคลากรหรือหน่วยงานต่างๆ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนดำเนินงาน อย่างประชาธิปไตย มีอิสระในการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องมีความสำคัญเท่ากับการจัดการเรียนการสอน

ทบวงมหาวิทยาลัย (2543: 11) ได้กำหนดปรัชญาของกิจกรรมเสริมหลักสูตรนักศึกษา ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาให้นักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพ และมีศักยภาพในการพัฒนาและแข่งขันในสังคมโลก

2. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการอุดมศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา
 3. สร้างสรรค์ความรู้ในด้านการพัฒนานักศึกษา หรือเอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา
 4. ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพัฒนา กิจกรรมนักศึกษาให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ เสริมสร้างประสบการณ์จริงในวิชาชีพและชีวิต
 5. ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางภาษาและเทคโนโลยีสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
 6. ส่งเสริมให้นักศึกษามีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ให้ใช้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นแหล่งการเรียนรู้
 7. สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เห็นคุณค่า และภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
 8. ส่งเสริมการใช้หลักธรรมทางศาสนา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีจริยธรรม คุณธรรม มีระเบียบวินัย มีสมาธิ อย่างสม่ำเสมอ
 9. จัดให้มีโครงการปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ
 10. ฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านดนตรี กีฬา ศาสนา การใช้ชีวิตในสังคม
 11. ส่งเสริมให้นักศึกษาเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการทำงานในระหว่างเรียน
 12. พัฒนาหอพักนักศึกษาให้เป็นแหล่งศึกษา
 13. จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย เพื่อพัฒนาสุขภาพและนันทนาการ
 14. ปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา
 15. สนับสนุนให้อาจารย์บูรณาการวิชาการกับกิจกรรมนักศึกษาเข้าด้วยกัน
- วลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538: 150-151) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรนักศึกษาไว้ 7 ประการ ดังนี้
1. งานกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อันเป็นผลทำให้แต่ละคนสามารถพัฒนาการเรียนวิชาการ สังคม ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ วุฒิภาวะสู่ ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
 2. งานกิจกรรมช่วยเหลือและส่งเสริมให้นักศึกษาจัดตั้งกลุ่ม หรือชมรมที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือความแตกต่างด้านการเมือง
 3. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานร่วมกับกลุ่ม สามารถ เสนอความคิดเห็น แสดงตน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พัฒนาความเข้าใจร่วมกัน พัฒนาความเป็น ผู้นำเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่คณะรู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักฝึกหัดการทำงานอย่างมีระบบและฝึกความคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
 4. การอำนวยความสะดวกในด้านการจัดและดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตรนิสิต นักศึกษาโดย

4.1 จัดหาสถานที่เพื่อเป็นศูนย์กลางกิจกรรม สถานที่สำหรับการประชุมพร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อการพิมพ์ การโรเนียว การจัดทำป้ายประกาศต่างๆ รวมทั้งการจัดหาหนังสือพิมพ์

4.2 ประสานงานกับภาควิชาหรือหน่วยงานอื่นๆ ในสถาบันเพื่อสนับสนุน หรืออำนวยความสะดวกให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น หน่วยงานรักษาความปลอดภัย ตำรวจหรือจราจร เพื่อช่วยให้งานต่างๆ ดำเนินไปอย่างราบรื่น เรียบร้อย มีอุปสรรคน้อยลง

4.3 จัดหาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมหรืออาจารย์แนะแนวที่มีประสบการณ์ด้านงานกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือให้แนวคิดหรือแนะแนวทางการจัดกิจกรรมให้สามารถจัดได้อย่างเหมาะสม น่าชื่นชมและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

5. การพัฒนาให้นักศึกษามีความเป็นไทยรู้จักภาคภูมิใจในความเป็นเอกลักษณ์ของชาติชื่นชมศิลปวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี ดนตรี นาฏศิลป์ไทย

6. การพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพ มีความสามัคคี มีความประพฤติที่ดีงามสอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมของคนไทย และเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม

7. งานกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนการสอนและเป็นทางออกหากเกิดข้อขัดข้องใจในการศึกษาก็สามารถใช้กิจกรรมเป็นเครื่องผ่อนคลายความเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้

กาญจนา คุณมารักษ์ (2540: 247-248) ได้กล่าวว่าในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นจะต้องเป็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาล ในการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเจริญของประเทศไทย โดยต้องยึดหลักดังนี้ คือ

1. ผู้เรียนทุกคนเป็นสมาชิกของสถานศึกษามีสิทธิเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ
2. กิจกรรมที่จัดขึ้นควรกำหนดไว้ในตารางเรียนของสถานศึกษา
3. ผู้เรียนทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ
4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจะมีผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. ไม่ควรให้ผู้เรียนคนใดคนหนึ่งออกจากชั้นเรียนในเวลาเรียนปกติเพื่อไปเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งอาจจะเป็นผลเสียต่อการเรียนของผู้เรียนเอง
6. ผู้นำควรได้รับการฝึกฝนและพัฒนาอย่างเหมาะสม
7. ควรจะต้องมีการดูแลแนะนำในการทำกิจกรรมอย่างเพียงพอ
8. การเข้าร่วมกิจกรรมของอาจารย์ควรจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการทำงานตามปกติของอาจารย์
9. ผู้บริหารและอาจารย์ควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาไม่ใช่ผู้สั่งการ
10. การทำกิจกรรมต่างๆ ควรเริ่มจากสิ่งเล็กและง่ายไปสู่กิจกรรมที่ใหญ่และยาก
11. ควรมีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการทำกิจกรรมให้พร้อม
12. ในการพิจารณาจัดกิจกรรมใดๆ ก็ตาม ควรทำด้วยความรอบคอบ

13. ทุกๆกิจกรรมควรจะต้องมีการเก็บบันทึกการกระทำต่างๆอย่างถาวร
14. ควรจัดสรรเงินอุดหนุนอย่างเพียงพอและยุติธรรม
15. สถานศึกษาและชุมชนควรจะได้รับรู้เกี่ยวกับการทำกิจกรรมของผู้เรียน
16. ผู้บริหารและอาจารย์ควรจะเห็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญเท่าเทียมกับกิจกรรมในหลักสูตร

17. กิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่จำเป็นต้องทำพร้อมกันทุกกิจกรรม

สรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ให้มากที่สุดเพื่อเสริมศักยภาพในด้านต่างๆของนิสิต ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกๆ ฝ่ายโดยเฉพาะผู้บริหารที่จะเป็นผู้กำหนดกรอบและนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ชัดเจนรวมถึงการจัดสรรงบประมาณในด้านต่างๆ ในการทำกิจกรรมรวมถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องมีระบุไว้ในตารางเรียนนิสิตจะได้รับรู้ถึงการจัดกิจกรรมรวมถึงการคำนึงถึงสถานที่ในการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งให้เพียงพอต่อนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องไม่ทำให้นิสิตเสียการเรียนและที่สำคัญการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องเน้นที่ตัวนิสิตเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 131) กล่าวว่าไว้ว่าวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมที่จัดสำหรับวัตถุประสงค์อย่างกว้างๆ มีดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษ
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างอย่างมีคุณประโยชน์และมีเพื่อนมากขึ้น
3. เพื่อฝึกทักษะการเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี ตามกระบวนการประชาธิปไตย
4. เพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานร่วมกันและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
5. เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวม
6. เพื่อปลูกฝังค่านิยมหรือคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามให้แก่ผู้เรียน
7. เพื่อฝึกฝนให้ผู้มีระเบียบวินัย รู้จักการควบคุมตัวเองและเคารพกฎเกณฑ์ต่างๆ

ในสังคม

8. เพื่อส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ
9. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด
10. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและรู้จักเคารพบุคคลอื่น
11. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ
12. เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
13. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ทพวงมหาวิทยาลัย (2542: 7) ได้ให้วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย มีดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งด้านบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม กีฬา สัมมนา เพื่อพัฒนากิจกรรมนักศึกษาและ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์อื่นๆ

2. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และรักษาไว้ซึ่งค่านิยมในตัวนักศึกษา

3. เพื่อให้นักศึกษานำความรู้ทางวิชาการ บริการสร้างสรรค์พัฒนาสังคมให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ทั้งทางด้านถาวรวัตถุและการดำเนินชีวิต

4. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนและมีประสบการณ์ตรง ในสภาพที่เป็นจริงของสังคม

5. เพื่อเสริมสร้างค่านิยมด้านความร่วมมือ สามัคคี รับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

6. เพื่อส่งเสริมพละนาถัย และพัฒนาบุคลิกภาพ

7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

ประภาพรณ สุวรรณสุข (2537: 608) กล่าวสรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมี วัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมความสนใจ ความต้องการและความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล จะเห็นได้ว่ากิจกรรมในห้องเรียนนั้นกำหนดให้ทุกคนต้องทำ ถึงแม้ว่ากิจกรรมบางอย่างผู้เรียนจะไม่ชอบ ไม่สนใจ ผู้เรียนก็จำเป็นต้องเข้าร่วม แต่ทว่าในกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเข้าร่วมในกิจกรรมของชมรมที่ตนเองสนใจได้โดยเสรี

2. เพื่อช่วยให้ความมุ่งหมายทางการศึกษาบรรลุผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ความมุ่งหมายทางการศึกษาที่สมบูรณ์นั้นจะต้องประกอบด้วย พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย พุทธิพิสัยและ ทักษะพิสัยนั้นได้ส่งเสริมกันมากในชั้นเรียน แต่ทางด้านจิตพิสัยซึ่งเกี่ยวข้องกับค่านิยมและนิสัยอัน ดิงามต่างๆ เช่น ความซื่อสัตย์ การมีน้ำใจต่อผู้อื่น การเสียสละ การช่วยเหลือผู้อื่น ความสามัคคี ฯลฯ ยังส่งเสริมกันน้อยมาก การจัดตั้งชุมนุมขึ้นก็จะช่วยพัฒนาสิ่งเหล่านี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างและพลังงานไปในทางที่เกิดประโยชน์ ดังได้กล่าวแล้ว ข้างต้นว่า ผู้เรียนในวัยนี้เป็นวัยที่มีพลังกำลังมาก ถ้าสถานศึกษาได้จัดกิจกรรมต่างๆ โดยให้ผู้เรียน ได้ใช้พลังงานเหล่านี้ อีกทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาคอยแนะนำ ผู้เรียนก็จะไม่เอาพลังงานที่เหลือนี้อไปใช้ ในทางอื่นที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาได้

4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น กิจกรรมทางด้านวิชาการผู้เรียนจะได้รับ ประโยชน์ทางด้านวิชาการเป็นอันมาก เพราะได้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมากขึ้นนอกเหนือไปจาก การเรียนในห้องเรียน

5. เพื่อส่งเสริมการเข้าสังคม การที่ผู้เรียนต้องทำงานร่วมกัน ผู้เรียนก็จะเกิดการเรียนรู้อัน จะปรับตัวเข้ากับสังคมไปด้วย

6. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์และผู้เรียน เนื่องจากอาจารย์จะต้องเป็นที่ ปรีกษา ดังนั้นการดำเนินงานของชุมนุมจะต้องมีอาจารย์เข้าร่วมด้วยทุกครั้ง ดังนั้นความใกล้ชิด ระหว่างอาจารย์และผู้เรียนจะเพิ่มมากขึ้น

7. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การจัดนิทรรศการของชุมชนต่างๆ สถานศึกษาควรเชิญผู้ปกครองและบุคคลต่างๆ ในชุมชนนั้นๆ มาร่วมในกิจกรรมด้วย ซึ่งจะเป็นการสร้างการเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

8. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนเอง การที่ผู้เรียนจะทำงานเป็นกลุ่มได้นั้น สมาชิกในกลุ่มจะต้องสามัคคีร่วมมือกันเป็นอย่างดี อีกทั้งต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันงานจึงจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

9. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้อยู่ร่วมกันโดยราบรื่นในวงสังคมประชาธิปไตย กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ความคิดตัดสินใจและความสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้โดยลำพัง ฝึกทำงานร่วมกันโดยรู้วิธีการวางแผนงาน การแก้ไขปัญหาในการทำงาน ฝึกให้มีวินัยปฏิบัติตามระเบียบของสังคม และระเบียบของสถานศึกษา ฝึกให้เกิดความสามัคคี ความรักหมู่คณะและรักสถานศึกษาฝึกให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

เฟรดเดอริก ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายเสริมหลักสูตรไว้ 8 ประการ (วันนอร์ มะทา. 2527: 10; อ้างอิงจาก Frederick. 1959: 51-52)

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวนิสิตสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
2. เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนิสิต
3. เพื่อให้นิสิตรู้จักวิธีการทำงานร่วมกัน
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนิสิตให้กว้างขวางขึ้น
5. เพื่อให้นิสิตสำนึกในการปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบแบบแผนต่างๆ
6. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนิสิต
7. เพื่อส่งเสริมแรงขับเคลื่อนที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษา
8. เพื่อพัฒนาความสามัคคีในสถาบัน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550: 48-49) ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติไว้ชัดเจนในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทั้งโดยสถาบันศึกษาและโดยองค์การนิสิตในการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) ในแต่ละระดับการศึกษา พร้อมกับการส่งเสริมและติดตามผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษาทุกแห่งให้ดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตให้ครบถ้วนอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ 3) ด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีน้ำใจ 4) ด้านนันทนาการ และ 5) ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ให้นิสิตได้มีการพัฒนาความสนใจความสามารถพิเศษของตนเอง ทั้งนี้ยังสามารถพัฒนาด้านสุขภาพร่างกายให้เป็นนักกีฬามีน้ำใจมีความสามัคคี รวมถึงด้านจิตใจให้นิสิตเป็นคนมีจิตใจดี มีน้ำใจ มีศีลธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ที่สำคัญการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องจัดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้พัฒนาดีขึ้น

ความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากในปัจจุบัน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอ ดังนั้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงเป็นส่วนเสริมการเรียนการสอน ช่วยให้ความมุ่งหมายของการศึกษามุ่งบรรลุผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ และจะเป็นวิถีทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสวงหาประสบการณ์ด้วยตนเอง มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไว้ดังนี้

ทพวงมหาวิทยาลัย (2543: 9) กล่าวว่า การพัฒนานักศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม คุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ดังกล่าวไม่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องอาศัยกลวิธีและกระบวนการกล่อมเกลียดโดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมด้วย

ปราโมทย์ โชติมงคล (2541: 14) กล่าวว่าความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษานั้นเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรม และการเรียนรู้จะสั่งสมในตัวนักศึกษาจนเกิดเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งกิจกรรมนักศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง เสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตย รู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม ได้มีโอกาสในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพ

ชูศักดิ์ วรณกุล (2538: 8-11) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย กับชีวิตจริงเป็นสนามให้นักศึกษาได้ทดลองใช้ความรู้และประสบการณ์จากห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในชีวิตจริงช่วยขจัดข้อเสียเปรียบของระบบมหาวิทยาลัยในระยะเวลาสถานที่ และบุคลากร ทำให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงมีความสำคัญหลายประการ ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาตัวนักศึกษา นักศึกษาได้มีการพัฒนาตัวเองในสังคม ศักยภาพ ส่วนนี้ได้มาจากประสบการณ์ เมื่อประสบการณ์มากขึ้นศักยภาพก็จะเพิ่มขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนรู้ว่าตัวเองมีความถนัดทางด้านใดและจะใช้ความสามารถนั้นสร้างสรรค์ตนเองและสังคมได้อย่างไร ศักยภาพจะปรากฏและพัฒนาขึ้นเมื่อนักศึกษาทำกิจกรรมที่ตรงกับความถนัดและความสามารถ

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทั้งภายในภายนอกรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบไปด้วย บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ มีทั้งสิ่งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม เมื่อสิ่งแวดล้อมดีขึ้น กว้างขึ้น โอกาสที่ตัวบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมย่อมมีมากขึ้น ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์เรียนรู้อย่างกว้างขวาง

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาปฏิสัมพันธ์ประสบการณ์เป็นผลที่ตัวบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เป็นมูลฐานของการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่พึงประสงค์

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2540: 282-283) ได้กล่าวถึงความสำคัญกิจกรรมเสริมหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย การทำงานร่วมกันและการให้ความร่วมมือเป็นกำลังสำคัญส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นการช่วยฝึกประชาธิปไตยให้แก่นักศึกษา

2. ช่วยเสริมการเป็นพลเมืองดีในการทำงานร่วมกัน จะช่วยฝึกให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความเสียสละในหมู่คณะ รู้จักสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น พลเมืองดีย่อมให้ความร่วมมือกับสังคม

3. ส่งเสริมความเป็นผู้นำให้กับนักศึกษา ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ นักศึกษาต้องแสดงความสามารถของตนออกมา คนใดมีความสามารถทางไหนก็ทำทางนั้น ใครมีความสามารถมากที่สุดก็ได้รับยกย่องให้เป็นหัวหน้า

4. ช่วยให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยเพิ่มความถนัดและความสามารถในการอาชีพด้านไหนถ้าได้รับการสนับสนุนที่ถูกต้องก็สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

6. ช่วยสร้างลักษณะนิสัยที่ดี ให้รู้จักการจัดสรรงาน จัดสรรเวลา และการร่วมกันทำงานเป็นทีม

สมภพ เจริญนท (2542: 6-7) กล่าวว่า วิชาสถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยเหตุผลทางวิชาการ ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการด้านจิตวิทยา นักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นวัยที่ต้องการยอมรับและต้องการร่วมกลุ่มตามทฤษฎีขั้นความต้องการของMaslow การเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้เกิดความอบอุ่น ความเชื่อมั่นในตนเองและประสบความสำเร็จ

2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ค้นพบความสามารถของตนเอง ผลงานของPiaget แสดงให้เห็นว่าการเรียนมีประสิทธิภาพนั้นเด็กต้องมีโอกาสได้กระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง การได้รับประสบการณ์ตรงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีความกระตือรือร้น ดังผลงานของ Bandura ผู้นำเอาความคิดของ Skinner ที่ว่าการกระทำใดที่ได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา รู้สึกถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้ทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อย่างดียิ่ง

6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการพัฒนาความเป็นผู้นำทั้งทางตนและทางอ้อม เพราะผู้เรียนจะมีโอกาสจัดทำกันเองมีโอกาสเลือกและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นสังคมประชาธิปไตย เพราะเป็นกิจกรรมของผู้เรียนโดยผู้เรียนเพื่อผู้เรียนซึ่งเป็นการเสริมในเรื่องการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตามวิถีแห่งประชาธิปไตย

7. กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความจำเป็นยิ่ง เพราะถ้าขาดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้การพัฒนาของผู้เรียนไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

วิจิตร ศรีสอาน (2529: 1-6) กล่าวว่า เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการศึกษานอกชั้นเรียนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการได้รับประสบการณ์ทางการศึกษาของนิสิต ซึ่งได้แก่การพัฒนาคุณภาพของนิสิต การพัฒนาทักษะทางด้านการจัดการ และทักษะการตัดสินใจทางอาชีพ จะมุ่งเน้นแต่ด้านเนื้อหาวิชาการแต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ตรงให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขและมีคุณภาพเพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ

จิรวัดน์ วีรังกร (2542: 38) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถทำให้นักศึกษาทำงานร่วมกัน โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดจนรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รู้จักการควบคุมอารมณ์ นอกจากนั้นสถาบันอุดมศึกษายังมีบทบาทหน้าที่พัฒนาคนให้มีคุณลักษณะเป็นกำลังคน (Manpower) โดยการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองทางด้านมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการและตอบสนองความต้องการของการศึกษา การอุดมศึกษาจึงต้องมุ่ง ทั้งในเรื่องการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไปด้วยเพื่อที่จะทำให้นักศึกษาสำเร็จเป็นบัณฑิตที่เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ความสามารถ วิจารณ์ญาณ เสียสละต่อส่วนรวม มีคุณธรรม และสุขภาพอนามัย แข็งแรง ส่งผลไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ ทุกด้าน และในการพัฒนานักศึกษาให้สมบูรณ์นั้น สถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่สามารถหล่อหลอมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในหลายด้าน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถในด้านต่างๆ สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีพดีให้ยั่งยืน

สรุปได้ว่าความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษามีความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในการเป็นเครื่องมือสร้างเสริมประสบการณ์และฝึกอบรมแก่นิสิตนักศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อจัดการศึกษาบรรลุ เป้าหมาย กิจกรรมเสริมหลักสูตรยังช่วยพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ให้กับนิสิตมากมายหลายด้านทำให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จิตรรัตน์ โพธิ์มามกะ (2523: 5) ได้แบ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างแท้จริง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนที่สนใจในวิชาการที่มีอยู่ในหลักสูตรนั้นๆ ได้รับความเพิ่มพูน ส่งเสริมและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนทางด้านวิชาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. กิจกรรมพิเศษในลักษณะบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ทั้งสังคมภายในสถานศึกษา สังคมภายนอก หรือชุมชนใกล้เคียง และห่างไกลสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะอื่นๆ กิจกรรมประเภทนี้อาจจะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางสังคมทางอารมณ์ เพราะจุดมุ่งหมายไม่เป็นการส่งเสริมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ประดัด นิลพังงา (2535: 129-130) ได้แบ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามหลักสูตรวิชาการศึกษาออกเป็น 3 ประเภท คือ กิจกรรมประเภทที่โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการจัด กิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการจัดและกิจกรรมที่ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการจัด

1. กิจกรรมประเภทที่โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการจัด เช่น ห้องสมุด การแนะแนว กีฬาลูกเสือ อนุภาษาด เนตรนารี ยุวกาชาด โฮมรูม กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมพัฒนาชุมชน กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัย กิจกรรมหาทุนการศึกษา ทุนอาหารกลางวัน กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

2. กิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการจัด เช่น สภานักเรียน ชุมนุมหรือชมรมต่างๆ หนังสือและวารสารของโรงเรียน การจำหน่ายสินค้าฝีมือนักศึกษาในงานต่างๆ

3. กิจกรรมที่ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการจัด เช่น ศูนย์เยาวชน ยุวเกษตรกร ยุวพุทธ-สมาคม กิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน ศูนย์สังคมสงเคราะห์ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ห้องสมุดประชาชน การจัดแหล่งข้อมูลข่าวสารหมู่บ้าน กิจกรรมหารายได้ โครงการปลูกป่า ชมรมกล้วยไม้ มุลนิธิสายใจไทย เป็นต้น

สำเนา ขจรศิลป์ (2538: 127-128) ได้แบ่งประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามลักษณะกิจกรรมได้ 7 ประเภทดังนี้

1. กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมของนิสิตนักศึกษา และยังเป็นฝ่ายควบคุมสนับสนุนกิจกรรมส่วนอื่นๆ อีกด้วย โดยทั่วไป กิจกรรมประเภทนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ซึ่งทำหน้าที่บริหารและฝ่ายสภานิสิตนักศึกษา ซึ่งทำหน้าที่นิติบัญญัติองค์กรกิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ องค์กรนิสิตนักศึกษา ศูนย์นิสิตนักศึกษา หรือ สโมสรนิสิตนักศึกษา

2. กิจกรรมด้านวิชาการ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่ นิสิตนักศึกษา

3. กิจกรรมทางด้านกีฬา เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนทักษะในการกีฬา การฝึกซ้อมกีฬา นอกจากจะทำให้ นิสิตนักศึกษาเกิดทักษะในการกีฬา และความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังทำให้นิสิตนักศึกษามีร่างกายแข็งแรง นอกจากนี้การแข่งขันกีฬายังเป็นการฝึกให้นิสิตนักศึกษามีน้ำใจเป็นนักกีฬาด้วย

4. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ให้แก่ นิสิตทางด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะการแสดง ศิลปะการพูด และ ดนตรี

5. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษากระทำเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือสร้างถาวรวัตถุที่เป็นสาธารณสมบัติ กิจกรรมด้านนี้ทั้งการสร้างถาวรวัตถุและการให้การศึกษา แก่ประชาชนในด้านอาชีพ ด้านสาธารณสุข เพื่อช่วยให้ประชาชนในชนบท หรือประชาชนในเมืองที่ อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

6. กิจกรรมด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ความสนุกสนานและเพลิดเพลิน แก่นักศึกษา กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การจัดงานสังสรรค์ การจัดงานตามประเพณีท้องถิ่น หรือ การจัดงานในโอกาสต่างๆ เป็นต้น

7. กิจกรรมด้านการเมือง เป็นกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหรือ แสดงออก ซึ่งอาจเป็นการคัดค้านหรือสนับสนุนต่อเหตุการณ์ต่างๆ ของสังคม

ทบวงมหาวิทยาลัย (2542: 7-11) ได้แบ่งประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. ด้านบำเพ็ญประโยชน์หรืออาสาพัฒนา
2. ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย
3. ด้านจริยธรรม
4. ด้านกีฬา
5. ด้านสัมมนากิจกรรมนิสิต

สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550: 45-46) ได้แบ่งการจัดกิจกรรมการศึกษา ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. กิจกรรมด้านวิชาการ
2. กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
3. กิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม
4. กิจกรรมด้านนันทนาการ
5. กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยนเรศวร (2555: 12) ได้แบ่งลักษณะของกิจกรรมเสริมหลักสูตรมหาวิทยาลัย นเรศวร ได้แก่

1. กิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ประสบการณ์ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และประสบการณ์ชีวิต

2. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการให้นิสิต ได้รับประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้ชุมชนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้เข้าใจสภาพ ที่แท้จริงของชุมชน สังคม รู้จักเสียสละ มีสำนึกสาธารณะ รวมถึงการรักษาสีงแวดล้อม

3. กิจกรรมด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและสิทธิมนุษยชน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาจิตสำนึกให้คุณธรรม จริยธรรม มีความเพียร ความอดทน ความซื่อสัตย์ มีความเอื้ออาทร มีระเบียบวินัย จรรยาบรรณวิชาชีพ เสริมสร้างจิตสำนึก ค่านิยมที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเป็นประชาธิปไตย และการเป็นพลเมืองดี

4. กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการให้นิสิตตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยหรือนาศาสตรความรู้เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ โดยการทำนุบำรุง อนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน สร้างสรรค์ ปลูกฝังศิลปวัฒนธรรมหรือค่านิยมที่ดี

5. กิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพและการกีฬา เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาและสร้างเสริมสุขภาพร่างกาย ความมีน้ำใจเป็นกีฬา

6. กิจกรรมด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นิสิตทำใจโดยสมัครใจในยามว่าง เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ นันทนาการ การเล่นและความสนุกสนาน

สุชาญ โกศิน (2546: 40 – 41) ได้สรุปประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาเพื่อให้ นักศึกษามีการพัฒนาและมีความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. กิจกรรมด้านพัฒนาความคิดและการระดมสมอง เพื่อทำให้นักศึกษารู้จักมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. กิจกรรมด้านภาษา การเข้าค่ายภาษาอังกฤษนับว่าสำคัญมาก เพราะปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นมากในการดำเนินธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือนักศึกษาทุกคนน่าจะต้องมีภาษาที่สองในชีวิต ซึ่งอาจจะเป็นภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ฯลฯ ก็ได้

3. กิจกรรมด้านการฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจ เพราะในฐานะที่จะต้องเป็นผู้นำกลุ่มในอนาคต หรือแม้แต่ว่าจะเป็นหัวหน้าหรือผู้บริหารความรู้พื้นฐานในเรื่องนี้นับว่าจำเป็นมากเพราะจะต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ในการทำงาน

4. กิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณภาพในการแข่งขันกับตลาดโลกของธุรกิจและอุตสาหกรรมนั้น ปัจจุบันนี้มีการพูดถึงเรื่องของ ISO 9000 กันมาก นั่นก็คือ ระบบคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งนักศึกษารุ่นใหม่จะต้องเรียนรู้และมีความเข้าใจ เพราะเป็นคุณภาพมาตรฐานที่ทั่วโลกยอมรับ องค์กร/หรือสถานประกอบการใดไม่มีใบรับรองมาตรฐาน (ISO 9000 Certificate) ก็จะถูก กีดกันทางการค้าไม่สามารถที่จะส่งออกไปขายในตลาดโลกได้ และยังรวมถึงคุณภาพมาตรฐานในการให้บริการด้วย

5. กิจกรรมด้านการทำงานเป็นทีมปัจจุบันหลายองค์กรสถานประกอบการนิยมจัดกิจกรรมอย่างหนึ่งที่เรียกว่ากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์จุดประสงค์คือ ต้องการให้รู้จักการทำงานเป็นทีมให้รู้จักการร่วมมือและการประสานงานที่ดี มีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน มีความ สัมพันธ์กัน โดยมีจุดประสงค์หรือความคาดหวังร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

6. กิจกรรมด้านเกมการจัดการ เป็นการทำกิจกรรมกลุ่มในลักษณะหลายรูปแบบ เช่น มีการฝึกเรื่องของการอภิปรายแบบกลุ่ม กิจกรรม 5 ส. การแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งล้วนแล้วแต่ช่วยสร้างประสบการณ์และพื้นฐานความรู้ให้มีทักษะทางการจัดการได้เป็นอย่างดี

7. กิจกรรมด้านการสร้างจิตสำนึกในความปลอดภัยในการทำงาน โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้ ได้มีอนุกรมมาตรฐานความปลอดภัยขึ้นที่เรียกว่า ISO 9000 มาบังคับใช้ทั่วโลก ถ้านักศึกษาไม่มีความเข้าใจหรือเคยร่วมกิจกรรมประเภทนี้เลย เวลาเข้าไปทำงานในองค์กร/สถานประกอบการที่ทันสมัย ก็อาจจะเกิดปัญหาได้ จึงควรมีการจัดกิจกรรมด้านนี้ด้วย

8. กิจกรรมในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพราะยังมีอนุกรมระบบมาตรฐานโลกอีกตัวหนึ่งคือ ISO 14000 ที่เน้นในเรื่องของสิ่งแวดล้อมทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ฝุ่นละออง การใช้สารเคมี ความร้อน แสง เสียง การสั่นสะเทือน การควบคุม และขจัดมลภาวะต่างๆ ฯลฯ ไม่ใช่เน้นเฉพาะเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติและอนุรักษ์สัตว์ป่าเท่านั้น จึงนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายและกว้างขวางมาก

9. กิจกรรมด้านการพัฒนาจิตใจหรือสุขภาพจิต โดยการจัดกิจกรรมประเภทนี้อาจจัดในรูปแบบโครงการเช่น บวชบัตินิตเพื่อความเป็นบัณฑิตซึ่งผลที่ได้รับจากการจัดโครงการนี้ทำให้ผู้ที่ผ่านกิจกรรมนี้มีคุณธรรมและมีความรู้กว้างขวางขึ้นสามารถเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้

10. กิจกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้คนรู้จักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ หลักของการทำงานร่วมกับผู้อื่น หลักของการปรับตัวให้เข้ากับหมู่คณะหรือสังคมได้รวมทั้งเมื่อออกไปทำงานแล้วยังสามารถไปช่วยจัดกิจกรรมส่งเสริมแรงงานสัมพันธ์ให้กับองค์กร สถานประกอบการต่างๆ ได้อีกด้วย

จะเห็นได้ว่า ประเภทของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของแต่ละสถาบันการศึกษาขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และจุดประสงค์ในการจัดและในการจัดกิจกรรมทุกๆ ครั้งต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่นิสิตจะได้รับอย่างมากไม่ควรมีการบังคับใดๆ ต้องไปเป็นไปตามความถนัดและความสนใจของนิสิตต้องไม่เป็นกิจกรรมประเภทที่รบกวนต่อการเรียน

จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผ่านมา พบว่ามีกิจกรรมบางประเภทที่สามารถนำมารวมเป็นประเภทเดียวกันได้ ผู้วิจัยจึงแบ่งประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมด้านวิชาการ 2) กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ 3) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม 4) กิจกรรมด้านนันทนาการ และ 5) กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

1.) กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการเป็นกิจกรรมที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ โดยการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการในสาขาที่ตนกำลังศึกษาอยู่เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพและประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่ นิสิตนักศึกษา (จิตรัตน์ บุญนุช. 2543: 6; และ สำเนา ขจรศิลป์. 2538: 127-128)

2.) กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักศึกษาได้ออกกำลังกายระหว่างนักศึกษาภายในสถาบันและนอกสถาบัน เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะในการเล่นกีฬา ปฏิบัติทัศนคติที่ดีต่อการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและพลานามัยและความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะในการเล่นกีฬาตามความสนใจและสมัครใจในเวลาว่างเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดและออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2545: 10-11; และ สำเนาฯ ขจรศิลป์. 2538: 127)

3.) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมมุ่งพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์โดยทั่วไปเป็นโครงการด้านอาสาพัฒนาการบำเพ็ญประโยชน์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างถูกวิธีและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่สามารถพัฒนาชุมชนลักษณะการพัฒนาแบบยั่งยืนส่งเสริมโครงการที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการ เรียนรู้การทำงาน และตระหนักถึงความเสียสละ และหน้าที่ของปัญญาชนในการรับใช้สังคม (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2545: 7; และ สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550: 45-46)

4.) กิจกรรมด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจ การจัดกิจกรรมนันทนาการก็เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลและสังคม ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเป็นกิจกรรมที่สมัครใจทำในยามว่าง เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ ช่วยพัฒนาทักษะต่างๆ (สำเนาฯ ขจรศิลป์. 2538: 127-231; และ สมบัติ กาญจนกิจ. 2544: 15)

5.) กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เป็นกิจกรรมที่รักษาวัฒนธรรมอันดีงามของไทย มีรูปแบบการดำเนินงานตามแบบฉบับของแต่ละที่ตามเอกลักษณ์ของแต่ละแห่งช่วยส่งเสริม อนุรักษ์เผยแพร่ แลกเปลี่ยนและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นมรดกและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติและยังเป็นการปลูกฝังค่านิยม ความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทยแก่นักศึกษา ให้มีความเป็นไทย สามารถใช้ภูมิปัญญาไทยในการพัฒนาประเทศ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันและเป็นกิจกรรมที่ร่วมกับชุมชน (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2545: 8-12; และ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 10)

สรุปได้ว่า ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ให้นักศึกษา มุ่งไปที่วัตถุประสงค์ของการพัฒนานิสิตนักศึกษาซึ่งมีกิจกรรมอยู่หลายประเภท ในแต่ละสถาบันอาจมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับนโยบายด้านกิจการนิสิตของสถาบันนั้นๆ แต่ที่ครอบคลุมหรือเป็นกิจกรรมหลักมี 5 ประเภท สามารถสรุปประเภทของกิจกรรมโดยรวมได้ดังนี้คือ 1) กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างประสบการณ์ทางด้านวิชาการแก่นักศึกษา

- 2) กิจกรรมกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะในการเล่นกีฬาและเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามัคคีในหมู่นักศึกษาอีกด้วย
- 3) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และมีจิตสาธารณะรวมถึงการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
- 4) กิจกรรมด้านนันทนาการเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพและแสดงความสามารถของตนเองและผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียน และ 5) กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม เผยแพร่ แลกเปลี่ยนและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม อันเป็นมรดกอันล้ำค่าและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. เพศ

เพศ เป็นตัวแปรที่ส่งผลให้นักศึกษามีความแตกต่างกันโดยพื้นฐานทางกายภาพและสภาวะทางอารมณ์ จึงอาจส่งผลต่อการเข้าถึงประโยชน์ที่แท้จริงของกิจกรรมที่เข้าร่วมได้แตกต่างกัน เช่น ณิชพัทธ์ วงศ์สุวรรณ (2553: 57) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านกิจกรรมพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ และด้านกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม ยกเว้นด้านกิจกรรมวิชาการ ด้านกิจกรรมกีฬา และด้านกิจกรรมนักศึกษาสัมพันธ์นอกจากนี้นักศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ สมัคร ภูมิเขต (2551: 71) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตชายและหญิง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551: 80-81) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ พัทธรา บุญมานา (2551: 84) ได้ทำการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ และประชุมเชียร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

2. ชั้นปีที่ศึกษา

สถาบันศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นิสิตนักศึกษาอาจได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างกันเมื่อเวลาผ่านไป ชั้นปีที่ศึกษาที่ต่างกันอาจมีอิทธิพลต่อความรู้สึกต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งมีผู้ศึกษาไว้ ดังนี้ อภิรดี เสนาะศัพท์ (2555: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยในเรื่องการรับรู้และความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตภาควิชาคหกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พบว่า นิสิตภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 รับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ในขณะที่สมัคร ภูมิเขต (2551: 72) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 โดยในด้านมนุษยสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกัน นิสิตมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเสริมสร้างความรู้และวิชาการด้านชุมชนและสังคมด้านนันทนาการและด้านการจัดกิจกรรมนิสิตมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. กลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา เป็นลักษณะการเรียนรู้เฉพาะของแต่ละคณะที่จัดเข้ามาไว้ในกลุ่มเดียวกันซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551: 69) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาด้านวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และโดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับ กนกวรรณ กลิ่งกลม (2555: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยในเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษาโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพัฒนการ พบว่า นักศึกษาที่สาขาวิชาต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกีฬา ด้านภาวะผู้นำ ด้านนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านศิลปวัฒนธรรม ไม่พบความแตกต่าง ในขณะที่งานวิจัยของพัชรา บุญมานา (2551: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งได้มีผู้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังที่บอเยสกับชานคเลอส์จาร์วอร์น สกุลคู 2550: 27; อ้างอิงจาก Boyes; & Chandler. 1992: 277-304) กล่าวว่า การพัฒนาด้านสติปัญญา

จากการคิดเชิงรูปธรรมไปสู่นามธรรม ทำให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความสามารถทางสติปัญญากับการพัฒนาแนวคิดที่เป็นเอ กลักษณะแห่งตนของบุคคล จากการศึกษางานวิจัยของ สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัย เซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง ในขณะที่อภิรดี เสนาะศัพท์ (2555: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยในเรื่องการรับรู้และความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน รับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกัน และ กนกวรรณ กลิ่งกลม (2555: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยในเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษา โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกีฬา ด้านภาวะผู้นำ ด้านนันทนาการก็ไม่พบความแตกต่าง

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องอาจสรุปได้ว่าอิทธิพลที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตอาจมีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถานภาพส่วนบุคคลของนิสิตและสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยรวมถึงปัจจัยอื่นๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนิสิต ซึ่งผู้วิจัยได้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตนั้นประกอบด้วย กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการและกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าข้อมูลทั่วไป อาทิ เพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังมีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต และตัวแปรดังกล่าวมีผลทำให้ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตแตกต่างกัน

ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยนเรศวรมีประวัติการก่อตั้งและพัฒนาโดยแบ่งได้เป็น 3 ยุคสมัย คือ ยุคที่ 1 วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก ยุคที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก และยุคปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วย มีอุดมการณ์ มุ่งมั่นที่จะดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ผู้พระ ราชทานความเป็นไท ความสงบ ความผาสุกแก่ปวงชนชาวไทยมาแล้วในอดีต ดังนั้น มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงมุ่งมั่นที่จะสืบสานให้สังคมไทยเป็นไทจากอวิชชาโดยค้นคว้าและสะสมองค์ความรู้เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ

และมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีงามในการดำรงชีวิตและสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสงบและสันติสุข มุ่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี เพื่อเป็นมรดกของชาติสืบไป มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นมหาวิทยาลัยนวัตกรรมระดับแนวหน้าในกลุ่ม 10 อันดับแรกของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2560 (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2556: ออนไลน์)

ประวัติความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวรมีความเป็นมาตั้งแต่ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2510 สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้มีมติให้เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลกขึ้นกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2510 คณะศึกษาศาสตร์จึงจัดตั้งขึ้น พร้อมๆ กับการเป็น วิทยาลัยการศึกษา พิษณุโลก เนื่องจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตวิชาชีพครู ในระดับปริญญาเพียงสาขาเดียวเท่านั้นจนกระทั่งวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2517 ได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่เป็นสาขาก็ได้รับการ ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใหม่ด้วย แต่ยังคงเป็นสาขาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาลัยการศึกษา พิษณุโลก ได้เปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก และได้เปิดสอน 4 คณะ คือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ต่อมาได้ยกฐานะเป็นคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2557: ออนไลน์)

หลักสูตรที่เปิดสอนของคณะศึกษาศาสตร์

ระดับปริญญาตรี เปิดสอนหลักสูตร 5 ปี ได้แก่ (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2557: ออนไลน์)

1. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
2. สาขาวิชาชีววิทยา
3. สาขาวิชาเคมี
4. สาขาฟิสิกส์
5. สาขาวิชาคณิตศาสตร์
6. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
7. สาขาวิชาภาษาไทย
8. สาขาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย

ระดับปริญญาโท เปิดสอนหลักสูตรดังนี้

1. สาขาวิชาการศึกษา (จิตวิทยาการแนะแนว)
2. สาขาวิชาการศึกษา (ภาวะผู้นำทางวิชาการ)
3. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา (แขนงวิจัยและพัฒนาการศึกษา)
4. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา (แขนงวัดและประเมินผลการศึกษา)
5. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา (แขนงการประกันคุณภาพการศึกษา)

6. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน)
7. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
8. สาขาวิชาการบริหารจัดการกีฬา
9. สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
10. สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีศึกษา
11. สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษา
12. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ระดับปริญญาเอก เปิดสอนหลักสูตรดังนี้

1. สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
2. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
3. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
4. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
5. สาขาวิชาการศึกษา (แขนงการพัฒนา นโยบายและภาวะผู้นำทางการศึกษา)
6. สาขาวิชาการศึกษา (แขนงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษา)
7. สาขาวิชาการศึกษา (แขนงการศึกษาเปรียบเทียบ)
8. สาขาวิชาการศึกษา (แขนงการจัดการกีฬา)
9. สาขาวิชาการศึกษา (แขนงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีศึกษา)
10. สาขาวิชาการศึกษา (แขนงการศึกษาเพื่อการพัฒนา)

กิจกรรมเสริมหลักสูตรมหาวิทยาลัยนเรศวร

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรของมหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยกำหนดให้นิสิตระดับปริญญาตรี เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตลอดระยะเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยนเรศวร ไม่น้อยกว่า 18 กิจกรรมและไม่น้อยกว่า 90 หน่วยชั่วโมง โดยเริ่มจากนิสิตที่เข้าศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นไป กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นิสิตเข้าร่วม ประกอบด้วย (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2553: 13)

กลุ่มที่ 1 กิจกรรมกลางของมหาวิทยาลัย เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการและรับผิดชอบโดยมหาวิทยาลัย กำหนดให้นิสิตควรเข้าร่วม จำนวน 6 โครงการ ประกอบด้วย

- 1) โครงการปรับสภาพนิสิตและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย
- 2) โครงการไหว้ครูมหาวิทยาลัย
- 3) โครงการบายศรีสู่ขวัญนิสิตใหม่
- 4) โครงการเปิดโลกกิจกรรม
- 5) โครงการเลือกตั้งผู้นำนิสิต
- 6) โครงการพัฒนาศักยภาพนิสิต

กรณีที่นิสิตไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกลางของมหาวิทยาลัยได้ครบตามกำหนดให้สามารถเทียบโอนประสบการณ์จากกิจกรรมอื่นทดแทนได้ โดยให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยนเรศวร เรื่อง แนวปฏิบัติในการบันทึกข้อมูลและการเทียบค่าประสบการณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต ระดับปริญญาตรี

กลุ่มที่ 2 กิจกรรมของคณะเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการและรับผิดชอบโดยคณะใดใดที่นิสิตสังกัดซึ่งจะได้ทำเป็นประกาศคณะเพื่อกำหนดกิจกรรมให้นิสิตเข้าร่วมและกิจกรรมกลุ่มนี้ครอบคลุมกิจกรรมพัฒนานิสิตครบทุกด้าน และนิสิตซึ่งศึกษาในหลักสูตรซึ่งอาจต้องสังกัดคณะมากกว่า 1 คณะ สามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มนี้กับคณะใดคณะหนึ่งหรือมากกว่าตามที่ตนสังกัดก็ได้กิจกรรมเสริมหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ มีดังนี้

1. กิจกรรมคณะ

- 1.1 โครงการปรับสภาพนิสิตใหม่สู่ความเป็นครู
- 1.2 โครงการ Pre-Staff Education
- 1.3 โครงการ Pre-Education
- 1.4 โครงการมารู้จักคณะศึกษาศาสตร์กันเถอะ
- 1.5 โครงการนิสิตใหม่ศึกษารู้จัก ม.นเรศวร
- 1.6 โครงการปฐมนิเทศนิสิตระดับปริญญาตรี
- 1.7 โครงการพัฒนานิสิตหอพัก ครั้งที่ 1
- 1.8 โครงการพัฒนานิสิตหอพัก ครั้งที่ 2
- 1.9 โครงการกีฬาศึกษาสัมพันธ์
- 1.10 โครงการสานสายใยรหัสศึกษา
- 1.11 โครงการเปิดบ้านหลังใหม่สานสายใยหอพัก
- 1.13 โครงการปรับสภาพนิสิตใหม่
- 1.14 โครงการเตรียมความพร้อมสู่ประตูศึกษาศาสตร์
- 1.15 โครงการเสริมสร้างอัตลักษณ์นิสิตใหม่
- 1.16 โครงการทำบุญหอพักคณะศึกษาศาสตร์
- 1.17 โครงการสักการบูชาศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.พนัส หันนาคินทร์
- 1.18 โครงการบายศรีสู่ขวัญนิสิตใหม่คณะศึกษาศาสตร์
- 1.19 โครงการพิธีไหว้ครูคณะศึกษาศาสตร์

2. กิจกรรมคณะแบบเสรี

- 1.1 โครงการลอยกระทง
- 1.2 โครงการทำบุญสโมสรมินิสิตคณะศึกษาศาสตร์
- 1.3 โครงการถวายเทียนพรรษา
- 1.4 โครงการ Fresh EDU contest

กลุ่มที่ 3 กิจกรรมเลือกเสรี เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยองค์กรกิจกรรมนิสิต และกิจกรรมจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต จึงจะถือว่าเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในกลุ่มนี้ สามารถแบ่งเป็นดังนี้ (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2557: ออนไลน์)

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ ได้แก่

- 1.1 อบรมเตรียมความพร้อมการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร
- 1.2 โครงการสนับสนุนด้านการพัฒนากิจกรรมพิเศษทางกลยุทธ์การตลาด (NU

Open House)

1.3 โครงการจัดทำคู่มือคณะกรรมการดูแลการรับน้องและประชุมเชียร์ ประจำปี

การศึกษา

1.4 โครงการอบรมและสัมมนาคณะกรรมการดูแลการรับน้องและประชุมเชียร์

1.5 โครงการพิจารณาและจัดสรรงบประมาณโครงการกิจกรรม

1.6 โครงการสรุปและรับทราบข้อตกลงว่าด้วยการรับน้องและประชุมเชียร์

1.7 โครงการ Step Up for Better Life

1.8 โครงการประชุมชี้แจงบทบาทผู้นำกิจกรรมการรับน้องและประชุมเชียร์

1.9 โครงการKid ก้าวอนาคต

1.10 โครงการอบรมและการเขียนแอปพลิเคชัน Android

1.11 โครงการแนะนำและแนะแนวการศึกษาสู่เส้นทางมอ

1.12 โครงการวันนิสิตดีเด่น

1.13โครงการเข้าร่วมประชุมสัมมนาสมานิสิต-นักศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่

2.1 โครงการสอบเลื่อนคุณวุฒิทางเทควันโด

2.2 โครงการเก็บตัวนักกีฬาก่อนเข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย

2.3 โครงการฝึกซ้อมกีฬาคาราเต้-โดโครงการเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอล "อบจ.

พิษณุโลกคัพ"

2.4 โครงการช้างเผือก นเรศวร (คัดเลือกนักกีฬาเข้าสู่ชมรมฟุตบอล มหาวิทยาลัย

นเรศวร)

2.5 โครงการเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลมวลชน (อำเภอรวมใจคัพ)

2.6 โครงการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาวายน้ำรังสืวิทยาสมิมังคัพ

2.7 โครงการฝึกซ้อมไอคิโด

2.8 โครงการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถด้านกีฬาเรือพาย

2.9 โครงการฝึกซ้อมกีฬาฟุตซอลสู่ความเป็นเลิศ

2.10โครงการนเรศวรเทควันโดพัฒนากีฬาทักษะทางกีฬาเทควันโด

- 2.11 โครงการ Beginner Swimming
- 2.12 โครงการแข่งขันกีฬาวอลเลย์ มน.โอเพ่น
- 2.13 โครงการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยฯ
- 2.14 โครงการ เชื่อมความสัมพันธ์ NU BADMINTON CHAMPIONSHIP 2013
- 3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม ได้แก่
 - 3.1 โครงการ"จัดเก็บปัดกวาดเพื่อสร้างศิลป์ (กิจกรรม 5ส)
 - 3.2 โครงการสืบสานงานสืบ นาคะเสถียร
 - 3.3 โครงการอาสารวมใจสร้างฝันปันรอยยิ้ม
 - 3.4 โครงการแสงเทียนสู่ตอย
 - 3.5 โครงการพบเพื่อนเดินป่า
 - 3.6 โครงการงานอรุณส่องแสงแห่งศรัทธา
 - 3.7 โครงการดอกหญ้าสู่ตอย
 - 3.8 โครงการ Good Thinking for Good Life
 - 3.9 โครงการค่ายสบายสมาธิกับธรรมชาติ
 - 3.10 โครงการค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริ
- 4. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการ ได้แก่
 - 4.1 โครงการฝึกซ้อมเชียร์ลีดดิ้ง
 - 4.2 โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ทำกิจกรรม (Pre-Beginning Camp)
 - 4.3 ร้องเพลงมหาวิทยาลัย ภาคภูมิใจนเรศวร
 - 4.4 โครงการ Hotline สายเชียร์
 - 4.5 โครงการ Freshy Night
 - 4.6 โครงการไหว้ครูและครอบครุดนตรีไทย
 - 4.7 โครงการ NU New Seed ผู้นำตัวจิ๋วจอมอ
 - 4.8 โครงการค่ายเคียงข้าง
 - 4.9 โครงการ Valentine "Pure Love"
 - 4.10 โครงการประกวดเยาวชนต้นแบบเก่งและดี TO BE NUMBER ONE IDOL
- 5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ได้แก่
 - 5.1 โครงการสืบสานศิลป์สู่ห้องพี่
 - 5.2 โครงการค่ายฟื้นฟูจิตใจ
 - 5.3 โครงการสืบทอดดนตรีและการแสดงพื้นบ้านมั่งคละ
 - 5.4 โครงการสานสัมพันธ์หัวใจหนึ่งเดียว
 - 5.5 โครงการตักบาตรและปล่อยปลาทุกวันพฤหัสบดี
 - 5.6 โครงการธรรมะใสๆ หัวใจไวเจ้าบ

5.7 โครงการตากบาตรและปล่อยปลาเฉลิมพระเกียรติพ่อของแผ่นดิน

5.8 โครงการมาฆบูชามหาสังฆทาน

5.9 พิธีถวายบังคมลาสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

5.10 โครงการรับการถ่ายทอดการฟ้อนรำและการละเล่น

5.11 โครงการค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริ

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรคณะศึกษาศาสตร์

กิจกรรมเสริมหลักสูตรของ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวรได้จำแนกประเภทกิจกรรมนิสิตไว้ 3 ประเภท ได้แก่ (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2548: 6-7)

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นตามความต้องการของนิสิต หมายถึง กิจกรรมที่นิสิตจัดทำขึ้นภายใต้ความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ภายในคณะศึกษาศาสตร์ ในรูปของคณะกรรมการสโมสรนิสิตเป็นผู้ดำเนินการ

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นตามนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ หมายถึง กิจกรรมที่คณะศึกษาศาสตร์จัดทำขึ้นภายใต้นโยบายการพัฒนานิสิตเพื่อให้นิสิตเป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นภายใต้กรอบการพัฒนานิสิต 5 ด้าน ได้แก่

2.1 กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ

2.2 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ

2.3 กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ

2.4 กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

2.5 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

3. กิจกรรมนิสิตปฏิบัติ เพื่อให้ความร่วมมือกับสถาบัน หมายถึง กิจกรรมที่สถาบันเป็นผู้กำหนด โดยขอความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ

ดังนั้นกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญขอสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ ทั้งในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาการทำงานร่วมกันระหว่าง อาจารย์ และนักศึกษาในกระบวนการกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา ทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความอบอุ่นเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจต่ออาจารย์และสถาบันอุดมศึกษาดียิ่งขึ้นกิจกรรมนิสิตสามารถให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน ทั้งนี้เนื่องจากนักการศึกษาตระหนักดีว่า การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษานั้น มิได้เกิดขึ้นแต่ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่สิ่งอื่นๆ ที่นิสิตนักศึกษปฏิบัติ นอกชั้นเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ สถาบันอุดมศึกษาที่นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม โดยเฉพาะกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่เกิดจากความคิดริเริ่มการใช้ร่างกาย แรงใจ ของนิสิตนักศึกษาเองนั้น จะมีส่วนช่วยให้นิสิตนักศึกษามีการพัฒนาอย่างเต็มที่ด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ในครั้งนี้มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้ คือ

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2-5
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 693 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ นิสิตชั้นปีที่ 2-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 624 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยการกำหนดขนาด
กลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชา	ประชากร / ชั้นปีที่					กลุ่มตัวอย่าง / ชั้นปีที่				
	2	3	4	5	รวม	2	3	4	5	รวม
สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ศึกษา	39	37	38	51	165	32	32	32	44	140
สาขาวิชาชีววิทยา	36	34	45	25	140	32	32	40	24	128
สาขาวิชา คณิตศาสตร์	19	42	46	26	133	19	36	40	24	119
สาขาวิชาเคมี	35	38	39	15	127	32	36	36	14	118
สาขาวิชาฟิสิกส์	38	35	34	21	128	36	32	32	19	119
รวม	167	186	202	138	693	151	168	180	125	624

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งได้สร้างขึ้นเอง และพัฒนามาจากแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีผู้สร้างไว้แล้ว โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้ในงานวิจัย
2. ศึกษาวิธี การสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของไลเคิร์ต (Likert's Scale) (Likert. 1932: 55)
3. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในมหาวิทยาลัยนเรศวรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ได้ข้อคำถาม จำนวน 60 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมของเนื้อหา และความเหมาะสมของการใช้ภาษา
5. แก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทแล้ว นำแบบสอบถามไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบการใช้ภาษาและความครอบคลุมด้านเนื้อหาเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม(Content Validity) จากนั้น นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน จากนั้นนำผลที่ได้จากการพิจารณาข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยการหาค่า IOC (Item-Objective Congruency Index)
6. นำแบบสอบถามที่ แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์ แล้วไปทดลองใช้(Try-out) กับนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 50 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูง และใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำแล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคำถาม โดยใช้การทดสอบ ที (t-test) (Ferguson. 1981: 178) จากนั้นทำการเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาใช้เป็นข้อคำถามสำหรับการวิจัยได้ข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 53 ข้อ
7. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.963
8. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบคุณภาพเรียบร้อยแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวรซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 53 ข้อ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ 6 ข้อ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ 11 ข้อ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม 13 ข้อ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการ 12 ข้อ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี 11 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะในกิจกรรม

ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยกำหนด ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ในการขออนุญาตแจกแบบสอบถามความพึงพอใจและเก็บข้อมูลจากนิสิต
2. นำหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลพร้อมแบบสอบถามไปทำการเก็บข้อมูลกับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
3. นำแบบสอบถามที่ได้กลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์โดยรวมและในแต่ละด้าน ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านนันทนาการและกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. ศึกษาเปรียบเทียบ ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม ตัวแปรเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981: 180) ส่วนตัวแปร ชั้นปีและสาขาวิชา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (Ferguson. 1981: 190–380)
4. รวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยการแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอผลสรุปในเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981: 178)

2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 และ สมมติฐานข้อที่ 4 ใช้ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981: 178)

3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 และ สมมติฐานข้อที่ 3 ใช้ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) (Ferguson. 1981: 190 – 380)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้แปลความหมายเป็นที่เข้าใจกัน ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย (Mean Square)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจต่อ การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 5 ด้าน คือ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา และสาขาวิชา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์และจัดกลุ่มคำตอบของข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านต่างๆ จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร แล้วเสนอผลในรูปของการแจกแจงความถี่เพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามจำนวน 624 คน และได้รับกลับคืน 624 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	181	29.00
หญิง	443	71.00
รวม	624	100.00
2. ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 2	151	24.20
ชั้นปีที่ 3	168	26.90
ชั้นปีที่ 4	180	28.90
ชั้นปีที่ 5	125	20.00
รวม	624	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรต้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สาขาวิชา		
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา	140	22.40
สาขาวิชาชีววิทยา	128	20.50
สาขาวิชาคณิตศาสตร์	119	19.10
สาขาวิชาเคมี	118	18.90
สาขาวิชาฟิสิกส์	119	19.10
รวม	624	100.00
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป)	391	62.70
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 ลงมา)	233	37.30
รวม	624	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 71.0) รองลงมาเป็น เพศชาย (ร้อยละ 29.0) ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 28.8) รองลงมาเป็นชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 26.9) ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 24.2) และชั้นปีที่ 5 (ร้อยละ 20.0) ตามลำดับและศึกษาอยู่ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา (ร้อยละ 22.4) สาขาวิชาชีววิทยา (ร้อยละ 20.5) รองลงมาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 19.1) เท่ากับ สาขาวิชาฟิสิกส์ (ร้อยละ 19.1) และสาขาวิชาเคมี (ร้อยละ 18.9)

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ร้อยละ 62.7) รองลงมาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (ร้อยละ 37.30)

ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของ
นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 5 ด้าน คือ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬา
และการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการ
และกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังแสดงในตาราง 3 – 12

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
เสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	นิสิต (n=624)		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านวิชาการ	3.28	0.80	ปานกลาง
2. ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	3.37	0.68	ปานกลาง
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม	3.50	0.68	มาก
4. ด้านนันทนาการ	3.36	0.71	ปานกลาง
5. ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	3.32	0.73	ปานกลาง
รวม	3.37	0.73	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความพึงพอใจต่อ
การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมและเกือบทุกด้านในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านบำเพ็ญ
ประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมนิสิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านวิชาการ เป็นรายข้อ

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านวิชาการ	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นิสิต ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด และทฤษฎีที่เป็นประโยชน์	3.31	0.95	ปานกลาง
2	หน่วยงานที่จัดกิจกรรมด้านวิชาการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตได้เห็นถึง ความสำคัญของกิจกรรมด้านวิชาการ	3.22	0.92	ปานกลาง
3	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นิสิต ได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม	3.31	0.93	ปานกลาง
4	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นิสิต ได้รับความรู้ประสบการณ์และมุมมอง ที่หลากหลาย	3.37	1.00	ปานกลาง
5	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ ทำให้นิสิตมีโอกาสได้แสดงความสามารถ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง	3.31	0.96	ปานกลาง
6	สถานที่ในการจัดกิจกรรมวิชาการ มีเพียงพอต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต	3.19	1.00	ปานกลาง
รวม		3.28	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านวิชาการ โดยรวมและเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ เป็นรายข้อ

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ นับเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์	3.66	0.98	มาก
2	การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริม สุขภาพช่วยส่งเสริมให้นิสิตตระหนักถึง การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของ ตัวนิสิตเองให้แข็งแรงอยู่เสมอ	3.64	0.94	มาก
3	การใช้อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ มีความสะดวกในการติดต่อประสานงาน	2.99	0.98	ปานกลาง
4	กิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ สามารถเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการกีฬา ได้อย่างเหมาะสม	3.27	0.92	ปานกลาง
5	อุปกรณ์กีฬาและสนามกีฬาที่ใช้ในการออก กำลังกายมีคุณภาพและได้มาตรฐาน	3.00	1.00	ปานกลาง
6	กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ เปิดโอกาสให้นิสิตได้เล่นกีฬาที่ตรงกับ ความสามารถและความต้องการของนิสิต	3.16	1.02	ปานกลาง
7	การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริม สุขภาพช่วยปลูกฝังความมีระเบียบวินัย เคารพกฎ กติกาและมีมารยาท ในการเล่นกีฬาให้กับนิสิต	3.54	0.91	มาก
8	การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์และความสัมพันธ์ ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องและเพื่อนต่างคณะ	3.56	0.94	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
9	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาและ การส่งเสริมสุขภาพทำให้นิสิตได้ฝึกจิตใจ ให้เข้มแข็งอดทน	3.56	0.92	มาก
10	กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ช่วยให้นิสิตได้รู้จักการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย	3.64	0.96	มาก
11	กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรม ให้นิสิตได้ทราบอย่างทั่วถึง	3.00	1.04	ปานกลาง
รวม		3.37	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 และข้อที่ 11 ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม เป็นรายชื่อ

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านการบำเพ็ญ ประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมปลูกฝัง จิตสำนึกที่ดีเพื่อให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้อย่างเหมาะสม	3.75	0.97	มาก
2	สถานที่ในการทำกิจกรรมด้านบำเพ็ญ ประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมมีความ ปลอดภัยกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต	3.65	0.90	มาก
3	การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และ รักษาสีสิ่งแวดล้อมตรงกับเป้าหมาย ในการพัฒนาสังคมและชุมชน	3.65	1.86	มาก
4	การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และ รักษาสีสิ่งแวดล้อมตรงกับความต้องการและ สนใจของนิสิต	3.20	1.00	ปานกลาง
5	การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาชุมชนสามารถ สร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่างชุมชนและ มหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี	3.60	0.93	มาก
6	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อมทำให้นิสิตรู้จักการ ทำงานเป็นทีม	3.70	0.91	มาก
7	กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษา สิ่งแวดล้อมทำให้นิสิตตระหนักถึงหน้าที่ของ ปัญญาชนในสังคม	3.66	0.89	มาก
8	การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และ รักษาสีสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้นิสิตมีจิต สาธารณะในการช่วยเหลือชุมชน	3.55	0.94	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
9	การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมนิสิตได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอนของการร่วมกิจกรรม	3.18	0.97	ปานกลาง
10	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมสามารถทำให้นิสิตได้ตระหนักถึงการประหยัดพลังงานเพื่อลดสภาวะโลกร้อน	3.56	0.87	มาก
11	การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมส่งเสริมให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.59	0.90	มาก
12	ในการจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมในแต่ละครั้ง การดำเนินงานและการประสานงานกิจกรรมมีประสิทธิภาพ	3.23	0.95	ปานกลาง
13	นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม	3.27	0.98	ปานกลาง
รวม		3.50	0.68	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่านิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 4 ข้อที่ 9 ข้อที่ 12 และข้อที่ 13 ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ด้านนันทนาการ เป็นรายข้อ

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านนันทนาการ	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	กิจกรรมด้านนันทนาการที่จัดขึ้นทำให้นิสิต รู้สึกสนุกและผ่อนคลายความตึงเครียด จากการเรียนได้	3.82	1.00	มาก
2	การจัดกิจกรรมด้านนันทนาการมีการ ประชาสัมพันธ์ที่ดีทำให้นิสิตได้รับถึงข่าวสาร การจัดกิจกรรม	2.95	1.23	ปานกลาง
3	การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการไม่ส่งผล กระทบต่อการเรียนของนิสิต	2.88	1.20	ปานกลาง
4	กิจกรรมด้านนันทนาการส่งเสริมให้นิสิต ได้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.39	1.00	ปานกลาง
5	กิจกรรมด้านนันทนาการส่งเสริมความมี ระเบียบวินัยในตนเอง	3.44	0.88	ปานกลาง
6	กิจกรรมด้านนันทนาการที่จัดขึ้นมีจำนวน เพียงพอและเหมาะสม	3.06	1.10	ปานกลาง
7	การจัดกิจกรรมด้านนันทนาการมีการดำเนิน ไปตามกำหนดการที่กำหนดไว้	2.87	1.18	ปานกลาง
8	การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการทำให้นิสิต เกิดภาวะความเป็นผู้นำที่ดี	3.58	0.89	มาก
9	กิจกรรมด้านนันทนาการเปิดโอกาสให้นิสิต ได้แสดงความสามารถของตนเอง	3.60	1.52	มาก
10	กิจกรรมนันทนาการช่วยสร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องได้	3.66	0.92	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านนันทนาการ	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
11	สถานที่ในการจัดกิจกรรมด้านนันทนาการมี เพียงพอกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต	3.45	0.95	ปานกลาง
12	กิจกรรมด้านนันทนาการช่วยเสริมสร้าง ศักยภาพในด้านความสามารถของนิสิต	3.63	0.92	มาก
รวม		3.36	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
รายข้อ พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตรอยู่ในระดับ
ปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 8 ข้อที่ 9 ข้อที่ 10 และข้อที่ 12 ที่มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม
กิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
เสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ด้านส่งเสริมอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เป็นรายข้อ

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของ มหาวิทยาลัย ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็น ที่ประจักษ์แก่สังคม	3.64	1.00	มาก
2	กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีช่วยสร้างจิตสำนึกในการ อนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมประเพณี ไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่นิสิตได้	3.69	0.92	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี	นิสิต (n = 624)		ระดับ ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
3	มีการจัดกิจกรรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมที่ ตรงกับความต้องการของนิสิต	2.91	1.16	ปานกลาง
4	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี สร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทยได้	3.61	0.92	มาก
5	การจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีเปิดโอกาสให้ นิสิตทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม	3.00	1.20	ปานกลาง
6	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีสามารถใช้ ภูมิปัญญาไทยในการพัฒนาชุมชน	3.55	0.88	มาก
7	การดำเนินกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีเป็นไปตาม กำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในโครงการ	2.97	1.20	ปานกลาง
8	ในการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี มีความหลากหลาย	3.30	1.05	ปานกลาง
9	กิจกรรมด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม ให้กับนิสิตได้อย่างเหมาะสม	3.59	0.90	มาก
10	กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีมีการให้ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ	2.86	1.20	ปานกลาง
11	การเข้าร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีจัดขึ้นอย่าง ต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3.36	0.98	ปานกลาง
รวม		3.32	0.73	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่านิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 6 และข้อที่ 9 ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	เพศชาย (n = 181)		เพศหญิง (n = 443)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. กิจกรรมด้านวิชาการ	3.60	0.74	3.16	0.78
2. กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	3.53	0.72	3.30	0.65
3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม	3.65	0.71	3.45	0.66
4. กิจกรรมด้านนันทนาการ	3.58	0.67	3.27	0.71
5. กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	3.53	0.77	3.23	0.70
รวม	3.58	0.62	3.28	0.57

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตชายมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วน นิสิตหญิง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชายมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตหญิง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ชั้นปีที่ศึกษา							
	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		ชั้นปีที่ 5	
	(n=151)		(n=168)		(n=180)		(n=125)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1.ด้านวิชาการ	3.29	0.71	3.10	0.69	3.33	0.78	3.46	1.00
2. ด้านกีฬาและ การส่งเสริมสุขภาพ	3.26	0.70	3.22	0.71	3.47	0.59	3.54	0.66
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม	3.35	0.69	3.29	0.70	3.68	0.61	3.75	0.58
4. ด้านนันทนาการ	3.32	0.76	3.27	0.74	3.38	0.61	3.50	0.73
5. ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี								
รวม	3.29	0.613	3.23	0.62	3.44	0.52	3.54	0.61

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่ 5 ที่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 4 ที่มีความพึงพอใจเกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และ นิสิตชั้นปีที่ 5 ที่มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านวิชาการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชา

กิจกรรม เสริมหลักสูตร	สาขาวิชา									
	สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ ศึกษา		สาขาวิชา ชีววิทยา		สาขาวิชา คณิตศาสตร์		สาขาวิชา เคมี		สาขาวิชา ฟิสิกส์	
	(n=140)		(n=128)		(n=119)		(n=118)		(n=119)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1.ด้านวิชาการ	3.25	1.00	3.23	0.74	3.41	0.72	3.24	0.68	3.31	0.75
2. ด้านกีฬาและ การส่งเสริมสุขภาพ	3.49	0.72	3.30	0.65	3.42	0.65	3.28	0.60	3.31	0.73
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม	3.71	0.64	3.46	0.70	3.52	0.65	3.32	0.63	3.49	0.75
4. ด้านนันทนาการ	3.47	0.78	3.30	0.67	3.44	0.75	3.32	0.64	3.27	0.69
5. ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี	3.49	0.77	3.23	0.71	3.29	0.75	3.23	0.69	3.33	0.72
รวม	3.48	0.67	3.30	0.58	3.42	0.58	3.28	0.54	3.34	0.60

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตทุกสาขาวิชา มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตสาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาเคมี และ สาขาวิชาฟิสิกส์ มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนิสิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาและสาขาวิชาคณิตศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00)	
	(n=391)		(n=233)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1.ด้านวิชาการ	3.25	0.79	3.34	0.80
2. ด้านกีฬาและ การส่งเสริมสุขภาพ	3.32	0.68	3.45	0.66
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และ รักษาสีงแวดล้อม	3.45	0.67	3.60	0.68
4. ด้านนันทนาการ	3.32	0.72	3.43	0.69
5. ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	3.28	0.73	3.38	0.75
รวม	3.33	0.60	3.44	0.60

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบที (t-test) สำหรับชั้นปีที่ศึกษา และสาขาวิชา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังแสดงใน ตาราง 13-19

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	เพศ				t	p
	ชาย		หญิง			
	(n=181)		(n=443)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.ด้านวิชาการ	3.60	0.74	3.16	0.78	6.41	0.001
2. ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	3.53	0.72	3.30	0.65	3.77	0.001
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม	3.65	0.71	3.45	0.66	3.38	0.001
4. ด้านนันทนาการ	3.58	0.67	3.27	0.71	5.00	0.001
5. ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	3.53	0.77	3.23	0.70	4.77	0.001
รวม	3.58	0.62	3.28	0.57	5.53	0.001

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df.	MS	F	p
1.ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	9.881	3	3.294	5.296	0.001
	ภายในกลุ่ม	385.579	620	.622		
	รวม	395.460	623			
2. ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	11.305	3	3.768	8.538	0.001
	ภายในกลุ่ม	273.632	620	.441		
	รวม	284.937	623			
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และ รักษาสีสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	23.959	3	7.986	18.886	0.001
	ภายในกลุ่ม	262.174	620	.423		
	รวม	286.133	623			
4. ด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	4.086	3	1.362	2.726	0.043
	ภายในกลุ่ม	309.804	620	.500		
	รวม	313.890	623			
5. ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	ระหว่างกลุ่ม	4.058	6	1.353	2.528	0.056
	ภายในกลุ่ม	331.826	620	.535		
	รวม	335.884	623			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	8.896	6	2.965	8.533	0.001
	ภายในกลุ่ม	215.452	620	.348		
	รวม	224.348	623			

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม และด้านนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 15 – 18

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{x}$	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5
		3.29	3.23	3.44	3.54
ชั้นปีที่ 2	3.29				
ชั้นปีที่ 3	3.23				*
ชั้นปีที่ 4	3.44		*		
ชั้นปีที่ 5	3.54	*			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ด้านวิชาการ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{x}$	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5
		3.29	3.10	3.33	3.46
ชั้นปีที่ 2	3.29				
ชั้นปีที่ 3	3.10				
ชั้นปีที่ 4	3.33				
ชั้นปีที่ 5	3.46		*		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านวิชาการแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{x}$	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5
		3.26	3.22	3.47	3.54
ชั้นปีที่ 2	3.26			*	
ชั้นปีที่ 3	3.22				*
ชั้นปีที่ 4	3.47		*		
ชั้นปีที่ 5	3.54	*			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ แตกต่างกับ นิสิตชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกับ นิสิตชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{x}$	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5
		3.35	3.29	3.68	3.75
ชั้นปีที่ 2	3.35			*	
ชั้นปีที่ 3	3.29				*
ชั้นปีที่ 4	3.68		*		
ชั้นปีที่ 5	3.75	*			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ส่วนด้านนันทนาการจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ ไม่พบว่ามีคู่ใดแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่มากพอที่จะทำให้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df.	MS	F	p
1.ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2.899	4	.725	1.143	0.335
	ภายในกลุ่ม	392.561	619	.634		
	รวม	395.460	623			
2. ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4.321	4	1.080	2.383	0.050
	ภายในกลุ่ม	280.616	619	.453		
	รวม	284.937	623			
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และ รักษาสีสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	10.911	4	2.728	6.135	0.001
	ภายในกลุ่ม	275.221	619	.445		
	รวม	286.132	623			
4. ด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3.950	4	.988	1.972	0.097
	ภายในกลุ่ม	309.940	619	.501		
	รวม	313.890	623			
5. ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	ระหว่างกลุ่ม	6.226	4	1.557	2.923	0.021
	ภายในกลุ่ม	329.658	619	.533		
	รวม	335.884	623			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.746	4	.936	2.628	0.034
	ภายในกลุ่ม	220.602	619	.356		
	รวม	224.348	623			

จากตาราง 19 แสดงว่า นิสิตทุกสาขาวิชา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม และด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านวิชาการ และด้านนันทนาการ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม จำแนกตามสาขาวิชา เป็นรายคู่

สาขาวิชา	$\bar{x}$	คอมพิวเตอร์	ชีววิทยา	คณิตศาสตร์	เคมี	ฟิสิกส์
		3.71	3.46	3.52	3.32	3.49
คอมพิวเตอร์	3.71		*		*	
ชีววิทยา	3.46					
คณิตศาสตร์	3.52					
เคมี	3.32					
ฟิสิกส์	3.49					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษามีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมแตกต่างจากนิสิตสาขาชีววิทยา และนิสิตสาขาเคมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ส่วนด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี และโดยรวมจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่มากพอที่จะทำให้มีความแตกต่าง

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				t	p
	ผลสัมฤทธิ์ทาง		ผลสัมฤทธิ์ทาง			
	การเรียนสูง		การเรียนปานกลาง			
	3.01 ขึ้นไป		3.00 ลงมา			
	(n=391)		(n=233)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.ด้านวิชาการ	3.25	0.79	3.34	0.80	1.36	0.175
2. ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	3.32	0.68	3.45	0.66	2.27	0.023
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม	3.45	0.67	3.60	0.68	2.61	0.009
4. ด้านนันทนาการ	3.32	0.72	3.43	0.69	1.76	0.078
5. ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	3.28	0.73	3.38	0.75	1.73	0.084
รวม	3.33	0.60	3.44	0.50	2.31	0.022

จากตาราง 21 แสดงว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลางมีความพึงพอใจ
ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีง
แวดล้อม และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ
ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์และจัดกลุ่มคำตอบของความพึงพอใจและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร แล้วเสนอผลในรูปแบบการแจกแจงความถี่เพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล ดังแสดงในตาราง 22 – 26

ตาราง 22 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ	ความถี่
1. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการส่วนใหญ่ตรงกับตารางเรียน	10
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการแต่ละครั้งควรมีการสำรวจความต้องการของนิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรมก่อน	4
3. การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการแต่ละครั้งใช้เวลามากเกินไปและมีการอัดแน่นความรู้มากเกินไป	3
4. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการหัวข้อที่นิสิตสนใจกลับไม่มีการจัดขึ้นแต่กับหัวข้อที่นิสิตไม่สนใจกลับมีการจัดขึ้น	2
5. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีและทั่วถึง	2
6. ควรจัดกิจกรรมที่มีเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	1
7. ควรมีการจัดกิจกรรมการอบรม การให้คำแนะนำ การเตรียมตัว ในเรื่องการสอบบรรจุครูผู้ช่วย	1

จากตาราง 22 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรมีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการส่วนใหญ่ตรงกับตารางเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการแต่ละครั้งควรมีการสำรวจความต้องการของนิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรมก่อน การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการแต่ละครั้งใช้เวลามากเกินไปและมีการอัดแน่นความรู้มากเกินไป ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการหัวข้อที่นิสิตสนใจกลับไม่มีการจัดขึ้นแต่กับหัวข้อที่นิสิตไม่สนใจกลับมีการจัดขึ้น ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีและทั่วถึง ควรจัดกิจกรรมที่มีเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนและควรมีการจัดกิจกรรมการอบรม การให้คำแนะนำ การเตรียมตัว ในเรื่องการสอบบรรจุครูผู้ช่วย

ตาราง 23 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ

ข้อเสนอแนะด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ	ความถี่
1. การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาคาดความต่อเนื่อง	2
2. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพหน่วยงานที่ จัดมีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงนอกจากการบอกต่อกันของนิสิตเท่านั้น	2
3. มหาวิทยาลัยควรมีอุปกรณ์ที่เพียงพอในการจัดกิจกรรม	1
4. หน่วยงานที่ดูแลเรื่องสถานที่ควรดูแลสถานที่ เช่น สนามแบดมินตัน สนามฟุตซอล สนามวอลเลย์บอล สนามบาส ให้ได้มาตรฐาน ไม่ชำรุดทรุดโทรม	1

จากตาราง 23 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรมีข้อเสนอแนะ
ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้าน กีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ว่า การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ
การแข่งขันกีฬาคาดความต่อเนื่อง ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
หน่วยงานที่จัดมีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงนอกจากการบอกต่อกันของนิสิตเท่านั้น มหาวิทยาลัย
ควรมีอุปกรณ์ที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมและหน่วยงานที่ดูแลเรื่องสถานที่ควรดูแลสถานที่ เช่น
สนามแบดมินตัน สนามฟุตซอล สนามวอลเลย์บอล สนามบาส ให้ได้มาตรฐาน ไม่ชำรุดทรุดโทรม

ตาราง 24 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม	ความถี่
1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมมีน้อยมาก	1
2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่จัดตรงกับตารางเรียนของนิสิต	1
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่จะมีแต่นิสิตเฉพาะกลุ่มเข้าร่วมไม่เปิดโอกาสให้นิสิตทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรม	1

จากตาราง 24 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์มีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมมา กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมมีน้อยมาก กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่จัดขึ้นตรงกับตารางเรียนของนิสิตและกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่จะมีแต่นิสิตเฉพาะกลุ่มเข้าร่วมไม่เปิดโอกาสให้นิสิตทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรม

ตาราง 25 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการ

ข้อเสนอแนะด้านนันทนาการ	ความถี่
1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการมีการจัดขึ้นบ่อยและมากจนเกินไป	6
2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการควรเน้นกิจกรรมที่ทำให้เกิดประโยชน์มากกว่าความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว	2
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการควรมีรูปแบบที่หลากหลาย	1
4. เวลาในการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการยาวนานเกินกว่าเวลาที่แจ้งกำหนดการไว้	1

จากตาราง 25 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์มีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการมีการจัดขึ้นบ่อยและมากจนเกินไป กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการควรเน้นกิจกรรมที่ทำให้เกิดประโยชน์มากกว่าความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการควรมีรูปแบบที่หลากหลาย และเวลาในการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านนันทนาการยาวนานเกินกว่าเวลาที่แจ้งกำหนดการไว้

ตาราง 26 ความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

ข้อเสนอแนะด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	ความถี่
1. มีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง	2
2. กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีตรงกับเวลาเรียน	1
3. ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ เนื่องจากมีนิสิตเฉพาะกลุ่มที่เข้าร่วมเป็นประจำ	1

จากตาราง 26 แสดงว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์มีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี มีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีตรงกับเวลาเรียนและนิสิตไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้เนื่องจากมีนิสิตเฉพาะกลุ่มที่เข้าร่วมเป็นประจำ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยรวมและในแต่ละด้าน ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี
2. เพื่อเปรียบเทียบ ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยรวมและเป็นรายด้านจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2557 จาก 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาเคมี และสาขาวิชาฟิสิกส์ จำนวนทั้งสิ้น 624 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 624 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 624 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 แบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม ด้านนันทนาการ และด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี จำนวน 53 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert's Scale) รวมข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 53 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.963

2.2 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างเสรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมและในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม ด้านนันทนาการ และด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการทดสอบที (t-test) ส่วนชั้นปีที่ศึกษาและสาขาวิชา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')

5. รวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอผลสรุปในเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม ด้านนันทนาการ และด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

1. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิชาการ ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ด้านนันทนาการ และด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี นิสิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบ ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรจำแนกตามเพศชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

2.1 นิสิตชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพและด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีงแวดล้อม นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านนันทนาการและด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ไม่พบความแตกต่าง

2.3 นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านนันทนาการและด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ไม่พบความแตกต่าง

2.4 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลางมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

การอภิปรายผล

จากการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยรวมและเป็นรายด้านอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยนครสวรรค์มีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินกิจกรรมที่ยังไม่ครอบคลุมกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน และกิจกรรมไม่สอดคล้องต่อความต้องการของนิสิต รวมถึงทางมหาวิทยาลัยยังไม่ได้เปิดโอกาสให้นิสิตทำกิจกรรมได้เต็มที่โดยดูจากการจัดตารางเรียนที่มีการทับซ้อนกับช่วงทำกิจกรรมจึงทำให้นิสิตบางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยยังกำหนดให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบจำนวนชั่วโมงจึงทำให้บางกิจกรรมนิสิตไม่สมัครใจที่จะเข้าร่วม ดังที่พุกษ์ เกาถวิล (2551: 6) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งประการหนึ่งของการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาเป็นจุดเชื่อมระหว่างวิชาการที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสังคมรอบข้าง ควรมีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ทำด้วยความสมัครใจ นักศึกษามีส่วนร่วมหรือเป็นผู้คิดเองทำเองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิจิตา เรืองรัมย์ และ สมนึก วงศ์ทอง (2550: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเกษตร มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ต่อหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการบริหารการศึกษา กิจกรรมนิสิตและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ พบว่านิสิตมีความพึงพอใจด้านโครงสร้างหลักสูตรและกิจกรรมนิสิตในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตยังไม่ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมวิชาการเท่าที่ควรและกิจกรรมวิชาการที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านวิชาการมากเกินไปประกอบกับกิจกรรมที่ไม่มีความหลากหลายจึงทำให้นิสิตไม่สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมถึงอย่างไรก็ตามทางคณะศึกษาศาสตร์ก็ตระหนักถึงการส่งเสริมความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการให้นิสิตตลอดปีการศึกษา ดังที่ มหาวิทยาลัยนเรศวร (2548: 7-9) กล่าวว่า กิจกรรมวิชาการเป็นกิจกรรมที่ให้นิสิตได้นำความรู้ทางวิชาการมาใช้ให้เป็นประโยชน์และเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ให้กับนิสิตที่มีความสนใจ รูปแบบการจัดกิจกรรมจะส่งเสริมให้นิสิตตั้งชมรมวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์เพื่อจัดกิจกรรมทางวิชาการที่สอดคล้องกับอิทธิพลของโพธิ์มาภะ (2523: 5) ที่กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรในเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างแท้จริง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนที่สนใจในวิชาการที่มีอยู่ในหลักสูตรนั้นๆ ได้รับความเพิ่มพูน ส่งเสริม และกระตุ้นความสนใจของนักเรียนทางด้านวิชาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างจากผลวิจัยของ สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551: 66) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัย จัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ไม่ต่อเนื่อง ยังไม่มีการจัดกิจกรรมและหน่วยงานที่ดูแลอุปกรณ์กีฬาและสนามอย่างเป็นทางการทำให้ไม่มีนโยบายและแนวทางสนับสนุนด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรม จึงส่งผลกระทบในหลายๆ ด้าน เช่น การจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาสีตามความต่อเนื่อง การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง อุปกรณ์กีฬาไม่เพียงพอแก่นิสิต และสถานที่ในการร่วมทำกิจกรรมกีฬามีการชำรุดทรุดโทรม ดังที่สำเนา ขจรศิลป์ (2538: 127) และทบวงมหาวิทยาลัย (2545: 10-11) ที่กล่าวคล้ายกันว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมด้านกีฬา และการส่งเสริมสุขภาพ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักศึกษาได้ออกกำลังกายระหว่างนักศึกษาภายในสถาบันและนอกสถาบัน เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรี ระหว่างนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะในการเล่นกีฬา ปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและพลานามัยและความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะในการเล่นกีฬาตามความสนใจและสมัครใจในเวลาว่างเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดและออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายรุ้ง ตรีสงฆ์ (2554: 48) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของนิสิตแพทย์ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตแพทย์มีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากผลวิจัยของพรพิมพ์ สารักษ์ (2556: 58) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาอยู่ในระดับมาก และ กนกวรรณ กลิ่งกลม (2555: 73) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง ที่มีต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจ การนักศึกษา โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมี ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษา ในด้านกีฬาอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมผลการวิจัยพบว่านิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมด้าน บำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และ สร้างสรรค์จึงทำให้นิสิตได้รับประสบการณ์ตรง อันก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจสภาพที่แท้จริงของ สังคม นอกจากนี้การเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมทำให้นิสิตมีความ สามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวมและมีการส่งเสริมให้นิสิตมีความเป็นผู้นำเพื่อเป็น การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง มหาวิทยาลัยและชุมชน ดังที่ทพวงมหาวิทยาลัย (2545: 7) และ สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา(2550: 45-46) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีงแวดล้อม มุ่งพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์โดยทั่วไปเป็นโครงการด้านอาสา พัฒนาการบำเพ็ญประโยชน์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างถูกวิธีและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่สามารถพัฒนาชุมชนลักษณะการพัฒนาแบบยั่งยืน ส่งเสริมโครงการที่ให้นิสิตได้เรียนรู้กระบวนการ เรียนรู้การทำงาน และตระหนักถึงความเสียสละ และหน้าที่ของปัญญาชนในการรับใช้สังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสุวัฒน์ ปรี้อปรัง (2548: 66) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยที่มีต่อการจัด ดำเนินงานกิจกรรมนิสิตพบว่า นิสิตมีทศนะต่อการจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิตด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นิชาพัชร วงศ์สุวรรณ (2553: 37) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนบุรี พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนบุรี เห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านนันทนาการ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการ เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กิจกรรมนันทนาการได้มีการ จัดขึ้นเป็นประจำ นิสิตจึงไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร ถึงแม้ว่ากิจกรรมนันทนาการจะเน้นในเรื่องของการให้ความเพลิดเพลินเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด จากการเรียนเป็นหลัก มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นิสิตตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของ กิจกรรมนันทนาการในการพัฒนาบุคลิกภาพให้นิสิตมีความเป็นผู้นำและมุ่งเน้นให้นิสิตได้ใช้เวลา ว่างจากการเรียน โดยการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความ สม่ัใจ กิจกรรมนันทนาการยัง เป็น กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจ ดังที่สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 15) กล่าวว่า

กิจกรรมด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจ การจัดกิจกรรมนันทนาการก็เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลและสังคม ที่ส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเป็นกิจกรรมที่สมัครใจทำในยามว่าง เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย ความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ ช่วยพัฒนาทักษะต่างๆ ซึ่งแตกต่างกับ กนกวรรณ กลิ่งกลม (2555: 74) ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษา โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษา ด้านนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีผลการวิจัยพบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเพราะสภาพสังคมในปัจจุบันมีการแข่งขันเพื่อเอาตัวรอด จึงส่งผลให้นิสิตไม่เห็นคุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรมเท่าที่ควร เนื่องจากมีกิจกรรมให้นิสิตเข้าร่วมน้อยรวมถึงการเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นแบบเฉพาะกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมไม่มีการกำหนดเวลาที่ชัดเจนจึงทำให้นิสิตไม่สนใจเข้าร่วม โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่ตรงกับตารางเรียนของนิสิตจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุกชั้นปี และการให้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์โครงการไม่ทั่วถึง ทางคณะหลายๆ คณะจึงจัดให้มีกิจกรรมการเวียนเทียน การแห่เทียนเข้าพรรษา การประกวดทำกระทง การประกวดนางนพมาศ เป็นต้น ดังที่มหาวิทยาลัยนเรศวร (2548: 9) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เพื่ออนุรักษ์ส่งเสริม เผยแพร่และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย อันเป็นมรดกล้ำค่าและเป็นเอกลักษณ์ของ ชาตธรรมถึงการปลูกฝังค่านิยม ความ ภูมิใจ และซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทยแก่นิสิตและประชาชนโดยทั่วไป รูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่สะท้อนถึงคุณค่าของความเป็นไทยและนิสิตจะต้องเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากนิสิตและอาจารย์ในสถาบัน ประชาชนในพื้นที่ หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบและหน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับ สายรุ้ง ตรีสงฆ์ (2554: 48) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของนิสิตแพทย์ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตแพทย์มีทักษะต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน คือ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

2.1 นิสิตชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตชายและหญิง มีความแตกต่างกันทางร่างกายและอารมณ์รวมถึงนิสัยอยู่ในช่วงวัยที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง รวมถึงลักษณะนิสัย ความสนใจและการใช้ชีวิตของนิสิตชายและหญิงต่างกัน นิสิตชายจะมุ่งทำแต่ กิจกรรมที่ตนเองให้ความสนใจมากกว่าต่างจากนิสิตที่สนใจได้ในทุกเรื่องจึงทำให้นิสิตชายให้ความสนใจกับกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพมากกว่านิสิตหญิงเพราะกิจกรรมด้านกีฬาเป็นการ ออกกำลังกายให้สุขภาพแข็งแรงและยังผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียนรวมถึงเป็นกิจกรรมที่ นิสิตเลือกปฏิบัติได้ตามความถนัดของตนเองส่วนนิสิตหญิงจะไม่ชอบออกกำลังกายอาจเนื่องมาจาก ปัญหาด้านสัดส่วนรูปร่างของร่างกาย เช่น นิสิตชายชอบการต่อสู้ มีภาวะความเป็นผู้นำมีความพร้อม ทางร่างกายที่เอื้อต่อการปฏิบัติในบางกิจกรรมมากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนนิสิตหญิงมีจิตใจที่ อ่อนโยน มีระเบียบ สามารถปฏิบัติตนอยู่ในกรอบวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดีกว่า จึงส่งผลต่อการเข้า ร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น กิจกรรมที่ให้ความรู้เน้นวิชาการ ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีนิสิตหญิงมีความสนใจมากกว่านิสิตชาย เพราะโดยธรรมชาติแล้วนิสิตชายจะมีความ อุดหนุนและมีความละเอียดอ่อนกว่านิสิตหญิงในขณะที่นิสิตหญิงจะมีความพยายามมีความมุ่งมั่นใน การเรียนรู้ทางวิชาการและอดทนต่อการเรียนรู้มากกว่านิสิตชาย ส่วนกิจกรรมด้านนันทนาการและ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมที่ให้ความสนุกสนาน ส่งเสริมสุขภาพ ใช้ร่างกายแข็งแรง และออกนอกกรั้วมหาวิทยาลัยนิสิตชายอาจมีความพึงพอใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านิสิตหญิง ดังที่ กฤษณา ศักดิ์ศรี (2534: 124-125) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้มนุษย์แตกต่างกันประการหนึ่ง นั้น คือ ความแตกต่างเรื่องเพศ โดยเพศหญิงและเพศชายย่อมมีความแข็งแรง ความมั่นคง ความสนใจ ความรู้สึกรับผิดชอบในขนบธรรมเนียมและความเชื่อที่ต่างกัน โดยเพศชายชอบต่อสู้ โลดโผน ส่วนเพศหญิงชอบความสวยงาม ละเอียดอ่อน ซึ่งสอดคล้องกับดังที่ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538: 41) กล่าวว่า เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคม กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ พรพิม์ สารักษ์ (2556: 60) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า นิสิตชายและ หญิงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง โดยรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกัน ทำนองเดียวกับ สมัคร ภูมิเขต (2551: 71) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตร การศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตชายและหญิง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตร พบว่า ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษา สิ่งแวดล้อม และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิต

แต่ละชั้นปีมีภาระหน้าที่และบทบาทในการเรียนแตกต่างกัน หากเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 เป็นนิสิตใหม่ที เพิ่งก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยจึงมีความกระตือรือร้นสนใจต่อสิ่งใหม่ๆ รอบด้าน รู้จักการปรับตัวเข้าหาผู้อื่น และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีโดยเฉพาะการเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนชั้นปีที่ 2 จะมีความรู้สึกว่าตนเองโตเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นจึงมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 จะมีความรู้สึกว่าการหาเพื่อนไม่ได้ดีเท่าเพื่อนมีสังคมเป็นกลุ่ม เจนเมยต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่อัดแน่นไปด้วยเนื้อหาสาระมากมาย ทำให้นิสิตสนใจกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินอย่างกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพมากกว่า ซึ่งแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 และนิสิตชั้นปีที่ 5 จะมีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น มีความเตรียมพร้อมเรื่องอนาคตออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฝึกการทำงานจริงเพื่อเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่การประกอบอาชีพ และมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ได้ออกนอกกรอรั้วมหาวิทยาลัยมากกว่าการทำกิจกรรมอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยอย่าง กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมที่ออกไปทำกิจกรรมอาสาพัฒนาในชุมชนต่างๆ ดังที่ วลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543 : 23) กล่าวว่านิสิตชั้นปีที่ 1 มีความตื่นตัวและสนใจต่อทุกๆ สิ่งรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความตั้งใจในการศึกษาและอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย และเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 2 ไม่พอใจในครูบาอาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 มักจะสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนๆ มีความเจียมเนื้อเจียมตัว มหวิทยาลัยและต่อการเรียน และนิสิตชั้นปีที่ 4 จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย แต่จะสนใจเรื่องเกี่ยวกับการงานการศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคต ทำนองเดียวกับ ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 38-39) ที่กล่าวว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 หวังความสำเร็จในเชิงวิชาการ ต้องการเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาโลก แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง มีความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อนและชอบรวมกันเป็นกลุ่ม สุภาพเรียบร้อย มีทั้งความรู้สึกกลัวและตื่นตัว เข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทของมหาวิทยาลัย ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 2 มักเกิดความไม่พอใจในมหาวิทยาลัย บางครั้งอาจเบื่อและรู้สึกเฉย ๆ ไม่ยินดียินร้ายกับสภาพทั่วไป ถูกทอดทิ้งและไม่ได้รับการเอาใจใส่ รู้สึกว่าตนเองขาดความรับผิดชอบ ริเริ่มเสริมสร้างความ เป็นแบบแผนของกลุ่มย่อย เกิดวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 มีวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ความเป็นอยู่เฉพาะกลุ่มสูงมาก มีความคิดเห็นแตกแยกกันน้อย ค่านิยมคล้ายคลึงกัน วิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรงและนิสิตชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มให้ความสนใจนอกมหาวิทยาลัย ไม่สนใจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของนิสิต ไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนิสิตตนเอง สนใจเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะชีวิตหลังจากที่เรียนจบปริญญาตรีไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิชาพัชร วงศ์สุวรรณ (2553: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม และด้านกิจกรรมนักศึกษาสัมพันธ์ ยกเว้นด้านกิจกรรมวิชาการ ด้านกิจกรรมกีฬา ด้านกิจกรรมพัฒนาสังคมและ

บำเพ็ญประโยชน์ ในขณะที่งานวิจัยของ มนัส นิลสวัสดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปี แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนกิจกรรมด้านนันทนาการและด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตทุกชั้นปีมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านนันทนาการทุกชั้นปีเนื่องจากกิจกรรมด้านนันทนาการมีการจัดขึ้นเป็นประจำจนทำให้นิสิตเกิด ความรู้สึกเบื่อหน่ายที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้านนันทนาการ ส่วนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมไทยและ ประเพณีทางมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้จัดตั้งเป็นชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมลัคนา ชมรมนาฏศิลป์ ฯลฯ โดยการพัฒนามาให้นิสิตมีความเป็นไทยและส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ นาฏศิลป์ ดนตรีไทย ให้กับนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับความสนใจและความสามารถพิเศษของนิสิตสาขาวิชาดนตรีไทยและ นาฏศิลป์ที่สามารถนำศาสตร์ความรู้เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น นาฏศิลป์ดนตรีไทยมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538: 151) กล่าวว่าไว้ว่า กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นการพัฒนามาให้นักศึกษามีความเป็นไทย รู้จักภาคภูมิใจในความมี เอกลักษณ์ของชาติ ชื่นชมศิลปวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี ดนตรี นาฏศิลป์ไทยและพัฒนา นักศึกษาให้มีบุคลิกภาพ มีความสามัคคี มีความประพฤติที่ดีงามสอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรม ของคนไทย และเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม ซึ่งผลการวิจัยนี้แตกต่างกับ งานวิจัยของ สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551: 53) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัย เซนต์จอห์นต่างชั้นปีที่ได้ศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นิสิตที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมส่วนใหญ่เป็น กิจกรรมที่เกี่ยวกับการอาสาพัฒนาชุมชนในท้องที่ต่างๆ ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมต้องเดินทางและทำ ต่อเนื่อง ด้วยลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาที่ไม่เหมือนกันส่งผลให้การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต แตกต่างกัน โดยสาขาวิชาที่เกี่ยวกับทางด้านวิทยาศาสตร์ มีทั้งการเรียนในภาคทฤษฎีและการเข้า ห้องปฏิบัติการเพื่อทำการทดลอง โดยเฉพาะในการทำการทดลองต้องใช้เวลาและต้องใช้ความรู้ ทางด้านวิชาการและความรู้ใหม่ๆที่เกิดจากการทดลองเป็นอย่างมาก จึงทำให้สาขาวิ ชาทาง วิทยาศาสตร์ทั้งหลายนี้ สนใจแต่การเรียนมากกว่าที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีงแวดล้อมซึ่งส่วนใหญ่อยู่นอกพื้นที่ เดินทางไกลและใช้เวลาหลายวันในบางครั้งกิจกรรม ตรงกับตารางเรียนของนิสิต จึงทำให้นิสิตสาขาวิชาทางด้านสายวิทยาศาสตร์ไม่สามารถเข้าร่วม กิจกรรมเท่าที่ควร ซึ่งแตกต่างกับนิสิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ที่ไม่ต้องเข้าห้องปฏิบัติการเพื่อ ทดลองทางวิทยาศาสตร์ในวิชาเรียนต่างๆ จึงมีความสามารถเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้มากกว่า นิสิตทางสายวิทยาศาสตร์ รวมถึงความแตกต่างของความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่

เกิดจากบุคลิกภาพและความสนใจที่แตกต่างกันของนิสิตต่างสาขาวิชากัน หากเป็นสาขาวิชาที่เรียนหนักจะไม่สามารถมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ได้ จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นิสิตที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน ดังที่วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524: 62) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่างประเทศตามสาขาวิชา ดังนี้ 1.) นักศึกษาสาขาอักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีลักษณะคือ ภาษาดี ค่านิยมทางสุนทรียศาสตร์สูง เหตุผลเจ็บขาด รุนแรง แต่เจ้าอารมณ์ มีบุคลิกภาพไม่แน่นอน และไม่ค่อยมีเหตุผลในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือทฤษฎีต่างๆ 2.) นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ มีความสามารถทางด้านคำนวณสูง มีอารมณ์มั่นคง ทศนะทางสังคมค่อนข้างไปในทางอนุรักษนิยมเพราะมีแบบแผน มีคุณค่าทางสุนทรียต่ำ แต่มีความคิดทางการเมือง สังคมและ เศรษฐกิจสูง 3.) นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์จะไม่มักใหญ่ใฝ่สูง ใจค่อนข้างคับแคบ คุณค่าทางศาสนาค่อนข้างต่ำ แต่เจ็บคมเจ้าปัญญาสนใจในการเมืองและเศรษฐกิจสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ กลิ่งกลม (2555: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษาโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ พบว่า นักศึกษาที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วน ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านนันทนาการ และด้านส่งเสริมอนุรักษศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทั้งอาจเป็นเพราะลักษณะของกิจกรรมต่างๆ ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นให้กับนิสิตทุกสาขาวิชาไม่ได้เน้นเฉพาะเจาะจงให้กับสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง แต่จัดให้นิสิตทุกคนได้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมและได้รับประโยชน์และมีประสบการณ์ทุกคน เช่น กิจกรรมด้านวิชาการเป็นกิจกรรมที่นิสิตทุกสาขาวิชาสามารถเข้าร่วมได้เนื่องจากกิจกรรมวิชาการจะถูกจัดหัวข้อแต่ละครั้งให้เหมาะสมกับทุกสาขาวิชา เช่นเดียวกับกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านนันทนาการและด้านส่งเสริมอนุรักษศิลปวัฒนธรรมและประเพณีซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิตได้แสดงออกถึงความถนัดและความสนใจที่นิสิตทุกสาขาวิชาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุกสาขาวิชา ดังที่บุญชัย จงกลณี (2525: 78) กล่าวว่าไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาหรือนักศึกษา จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงออก ซึ่งความสนใจและสามารถทำให้เกิดการพัฒนาในทุกๆด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชาพัชร วงศ์สุวรรณ (2553: 57) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมัคร ภูมิเขต (2551: 71) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลางมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีแกวเดอล้อม และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสนใจตำราเรียนมากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตร เพราะนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการวิตกกังวลในเรื่องของผลการเรียนกลัวว่าหากได้ทำกิจกรรมเป็นประจำแล้วผลการเรียนอาจตกต่ำลงไม่สามารถบริหารเวลาระหว่างการเรียนและการทำกิจกรรมได้ ในขณะที่นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากกว่าโดยเฉพาะการเล่นกีฬาหลังจากเลิกเรียนเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียน การออกกำลังกายอาสาพัฒนาต่างๆที่จะทำให้ได้รับประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้ชุมชนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้เข้าใจสภาพที่แท้จริงของชุมชน สังคม รู้จักเสียสละ มีจิตสำนึกสาธารณะรวมถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม ดังที่บอยส์กับชานเลอร์ (จารุวรรณ สกุลฤๅ 2550: 27; อ้างอิงจาก Boyes; & Chandler. 1992: 277-304) กล่าวว่า การพัฒนาด้านสติปัญญาจากการคิดเชิงรูปธรรมไปสู่นามธรรม ทำให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความสามารถทางสติปัญญา กับการพัฒนาแนวคิดที่เป็นเอกลักษณ์แห่งตน ทำนองเดียวกับ อารมณฺ์ สนานนท์ (2539: 17-18) ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลมาจากองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) และองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non-intellectual Factor) องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาเป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้หรือสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ซึ่งเป็นความสามารถในการคิดส่วนบุคคล อันเป็นผลมาจากการสะสมของประสบการณ์ต่างๆ รวมถึงความถนัดทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการแก้ปัญหาส่วนตัวองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาก็มีอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อย ได้แก่ ทักษะการคิดที่มีต่อวิชาที่เรียน รูปแบบการสอน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา คุณภาพการสอนของผู้สอน ลักษณะการคบเพื่อน การศึกษาของ บิดามารดา เป็นต้น สอดคล้องกับประเวศ วะสี (2547: 16) ได้กล่าวไว้ว่า เนื่องจากการทำกิจกรรมสอนประสบการณ์ความรู้ที่หาไม่ได้ในห้องเรียน ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาศักยภาพของคน แม้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับสูงขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาในเชิงคุณภาพ การศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องเร่งพัฒนาอย่างเร่งด่วน เนื่องจากระบบการศึกษาในปัจจุบันเป็นระบบคิดแยกส่วนออกจากวิถีชีวิต โดยเอาตำราหรือวิชาเป็นตัวตั้ง ซึ่งเป็นความรู้นอกตัว ยังไม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาให้รู้จักชีวิตหรือรู้จักตนเอง ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ความรู้จากชีวิตจริง มาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551: 2) จึงต้องมุ่งทั้งในเรื่องการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ และเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กับการศึกษาในตำราเรียนไปด้วย ทั้งนี้เพราะกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนอกหลักสูตรจะเป็นส่วนสำคัญที่จำเป็นในการพัฒนาคุณสมบัติ เสริมสร้างบุคลิกและสมรรถภาพในด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนิสิตนักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสทศวรรษ ผลอรรถ(2551: บทคัดย่อ)

ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง เช่นเดียวกับ มนัส นิลสวัสดิ์ (2547: 70) ที่ได้ศึกษา เรื่อง แรงจูงใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

ส่วนด้านวิชาการ ด้านนันทนาการ และด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านนันทนาการและ กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี นิสิตทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้โดย ไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่ากิจกรรมวิชาการที่จัดขึ้นมีสาระ ไม่ตรงกับความต้องการและความสนใจของนิสิต ส่วนกิจกรรมด้านนันทนาการและกิจกรรมด้าน ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลป วัฒนธรรมและประเพณี ลักษณะของกิจกรรมมัก ใช้เวลาในการทำกิจกรรม ค่อนข้างมากนิสิตไม่มีเวลาเพียงพอทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและอาจมองว่าไม่มีประโยชน์เท่าที่ควร น่าจะใช้เวลาในการศึกษาตำราเรียนและทำกิจกรรมอื่นๆ มากกว่า ส่วนกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีส่วนใหญ่นิสิตที่เข้าร่วม เป็นสาขาวิชาดนตรีไทยและนาฏศิลป์ที่มีความสามารถนำศาสตร์ความรู้เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมมาใช้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นประจำจึงกลายเป็นกิจกรรมแบบเฉพาะกลุ่ม ทั้งนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีผลต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนและการทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมีการคิด วิเคราะห์ ปรับตัวและมีความรับผิดชอบของตัวนิสิตเอง ดังที่ สำเนาวัชรศิลป์ (2538: 13) ได้กล่าวว่า นักศึกษาที่มีระดับสติปัญญาสูง จะสามารถเรียนรู้และเกิดพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มี สติปัญญาต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรดี เสนาะศัพท์ (2555: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยใน เรื่องการรับรู้และความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน รับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกัน และ กนกวรรณ กลิ่งกลม (2555: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยในเรื่องคว มพึงพอใจของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษาโรงเรียนไทย บริหารธุรกิจและพาณิชย์ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นหลายด้าน พบว่า ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกีฬา ด้านภาวะผู้นำ ด้านนันทนาการก็ไม่พบ ความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมวิชาการไม่ให้ตรงกับตารางเรียนของนิสิต ควรมีการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมความรู้วิชาการที่เน้นวิทยาการสมัยใหม่มีความหลากหลาย ตรงกับความต้องการของนิสิตแต่ไม่ควรมีความเคร่งเครียดและหนักเกินไป และมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

1.2 ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีการจัดการแข่งขันกีฬาและการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องควรจัดการซ่อมแซมและหาอุปกรณ์กีฬารวมถึงสถานที่ในการทำกิจกรรมด้านกีฬาและสุขภาพให้มีเพิ่มขึ้นและครบครันตามความต้องการของนิสิต

1.3 ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัด กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมให้มีขึ้นสม่ำเสมอเนื่องจากกิจกรรมมีน้อยจนเกินไป กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่นิสิตทุกคนที่สนใจสามารถเข้าร่วม กิจกรรมได้ โดยเฉพาะปัจจุบันนี้ทางมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ได้ดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยมีนโยบายงดใช้พลังงานในมหาวิทยาลัยเพื่อลดการใช้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยให้อาจารย์ บุคลากร และนิสิต งดใช้รถใช้รถจักรยานยนต์ ภายในมหาวิทยาลัย เป็นต้นไป ควรมีการศึกษาหรือทำประชาพิจารณ์ รับฟังความเห็นของนิสิต อาจารย์ บุคลากร และประชาชนในชุมชนที่จะได้รับผลกระทบนั้นๆ ก่อนที่มหาวิทยาลัยจะมีคำสั่ง หรือ ดำเนินการใดๆ

1.4 ด้านนันทนาการ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมด้านนันทนาการบ่อยเกินไปจนอาจทำให้นิสิตรู้สึกเบื่อหน่ายที่เข้าร่วมกิจกรรม มหาวิทยาลัยควรเน้นจัดแต่กิจกรรมที่มีประโยชน์ ควรเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลาย และเป็นกิจกรรมที่ไม่ใช้เวลายาวนานเกินเวลาที่แจ้งไว้ในกำหนดการ

1.5 ด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่จัดกิจกรรมควรมีการปลูกฝังให้นิสิตรักในศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย โดยเฉพาะประเพณีพื้นบ้าน เช่น การร้องเพลงฉ่อย การแสดงโขน การแสดงดนตรี และการรำ มังคละ ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดพิษณุโลก ควรมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่อยู่ในแต่ละภาค ควรมีการประสานงานกับคณะในโรงเรียนเวลาจัดกิจกรรมเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อการเรียนของ นิสิต

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 2.2 ควรศึกษาความต้องการของนิสิตที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละด้าน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย(ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
----- (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กนกวรรณ กลิ่งกลม. (2555). ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มี
ต่อการจัดกิจกรรมของฝ่ายกิจการนักศึกษาโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2540). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์.
- กานดา จันท์แย้ม. (2546). จิตวิทยาอุตสาหกรรมเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กิตติพันธ์ บุญขันธ์. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กิตติศักดิ์ สารมโน. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กรมวิชาการ. (2540). การประเมินผลการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง 2533) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง
2533). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2534). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- เกวลี บุญนะที. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เข็มทัด ม่วงสน. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จรรยา จีวิเศษ. (2554). กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมกรณีศึกษา:
โรงเรียนกุลโน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- จารุวรรณ สกลคุ. (2550). คุณลักษณะความนิยมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
รายงานวิจัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรวัฒน์ วีรังกร. (2542). แลกเปลี่ยนเรียนรู้คุณภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษา. กรุงเทพฯ: กองกิจการ
นิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- จิรวรรณ เอี่ยมเกี. (2553). ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีกลุ่มสังคมศาสตร์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรวิทยานิพนธ์ กศ.ม.(บริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษา) พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรลดา สมสาย. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิตรรัตน์ โพธิ์มามกะ. (2523). การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกษตร. กรุงเทพฯ: พิศารพิมพ์.
- เจนการณั เปียงปราชญ์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนกับคุณธรรมจรรยาบรรณของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถ่ายเอกสาร.
- ชูศักดิ์ วรณกุล. (2538). กิจกรรมร่วมหลักสูตร. เชียงใหม่: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- โชติกา สงคราม. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐธิดา เกสร. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐภาส นามแสงโครต (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐวดี เจริญสุข. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัทฐา กริหิรัญ. (2550). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณิชาพัชร วงศ์สุวรรณ. (2553). ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2542). โครงการ/กิจกรรมวิจัยและพัฒนาเพื่อส่งเสริมคุณธรรม/จริยธรรมให้นิสิต/นักศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา.
- (2543). มาตรฐานกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- (2543). การจัดกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพจริยธรรมสำหรับบัณฑิตยุคสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- (2545). สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2544. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

- ทิพย์สุดา มาดี. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). *การบริหารกิจการนิสิตและทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- เทพนม เมืองแมน; และสวิง สุวรรณ. (2540). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธิดารัตน์ บุญนุช. (2543). *การพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ธร สุนทรายุทธ. (2553). *การบริหารจัดการเชิงจิตวิทยา หลักการ การประยุกต์ และกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- นรินทร์ ภากติ. (2550). *ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาสายวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สำนักเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. ฉะเชิงเทรา: คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์*.
- นริศรา ดวงภูเมฆ. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นวพรรณ อินทวิเชียร. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นันทนา ประกอบกิจ. (2538). *ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร: ศึกษากรณีฝ่าย พัฒนาชุมชน สำนักเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ สส.ม. (พัฒนาสังคม)*. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- แน่น้อย จงกลณี. (2525). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชัย แสนบุญ. (2525). *การบริหารงานบริการและกิจการนักศึกษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญพร้อม แสนบุญ. (2537). *ความพึงพอใจที่มีต่อพฤติกรรมบริหารงานบุคคลของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอของข้าราชการสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ประดับ นิลพังงา. (2535). *กิจกรรมเสริมหลักสูตร*. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ: แพรววิทยา.
- ประภาพรณ สุวรรณสุข. (2537). *เอกสารการสอนชุด ระบบการเรียนการสอน หน่วยที่ 8-15*. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประมุข เจียมสฤติย์. (2547). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ประเวศ วะสี. (2547). *ปฏิรูปการศึกษา ในทัศนะ ศ.น.พ. ประเวศ วะสี*. ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โฟรพรีนติ้ง.

ปฐมา ใจแสน. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปราโมทย์ โชติมงคล. (2541). *นโยบายกิจการนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ในแผนพัฒนาฯ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ปิยนุช เรียมสันเทียะ. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2547). *จิตวิทยาบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

เปรมกมล โพธิ์อ่วม. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พระมหาสุวัฒน์ ปรี้อปรัง. (2548). *ทัศนะของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่มีต่อการจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิต*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พฤกษ์ เกาถวิล. (2551). *บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในการดำเนินงานโครงการค่ายเรียนรู้คุณธรรม นำชีวิตพอเพียงปี 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

พัชรา บุญมาน่า. (2551). *ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.

ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พรณี ชูชัยเจนจิต. (2528). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.

พิชญา นิน ชัยณรงค์. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พรพิมพ์ สารักษ์. (2556). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว. (2548). *ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2530). *การอุดมศึกษากับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพโรจน์ นาเคสุวรรณ. (2529). *กิจกรรมเสริมหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.

ภรณ์ กীরติบุตร. (2529). *การประเมินประสิทธิผลขององค์การ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- มนัส นิลสวัสดิ์. (2547). แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มาณิดา พรพรวรา. (2552). การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ปรินซ์นิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2548). คู่มืองานกิจการนิสิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- (2553). คู่มือการดำเนินงานการรับรองการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร. พิษณุโลก:
 มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- (2555). คู่มือกิจกรรมนิสิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- (2557). คู่มือนิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาปีการศึกษา 2555. สืบค้นเมื่อ
 22 สิงหาคม 2557, จาก http://archmis.arch.nu.ac.th/nu_manual_2555/programs/cluster_soc/04_edu.html
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2536). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา.
 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
 พับลิเคชันส์.
- รงค์ภูมิ ปุระณวิทย์. (2555). สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนิสิตระดับ
 ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา. ปรินซ์นิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลัดดา กองเงิน. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อาร์ักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วัฒนา เพ็ชรวงศ์. (2542). พฤติกรรมและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการ.
 วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
 ถ่ายเอกสาร.
- วันนอร์ มะทา. (2527). กิจกรรมเสริมหลักสูตรทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2524). ลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
 การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- (2530). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2538). กิจการนักศึกษายุคโลกาภิวัตน์. เอกสารทางวิชาการ คณะกรรมการกิจการ
 นักศึกษาสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.

- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). การพัฒนากิจการนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสอ้าน (2529). ปรัชญาของงานกิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชน. กรุงเทพฯ: ทบวง
มหาวิทยาลัย.
- วิภาพรรณ หิรัญเกิด. (2545). การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการบริหารหอพัก
บริเวณถนนรามคำแหง. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สงวนศรี วิรัชชัย. (2527). จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.
- สมักร ภูมิเขต. (2551). ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตาม
หลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการ
นันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สหสวรรค์ ผลอรรถ. (2551). ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วม
กิจกรรมนักศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สายรุ้ง ตรัสสงฆ์. (2554). ทศนะของนิสิตแพทย์ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริพงศ์ สิริกุลสิงห์. (2546). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงต่อการให้บริการนันทนาการของ
หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ค่ายสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จังหวัดลพบุรี.
ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตตา เรืองรัมย์; และสมนึก วงศ์ทอง. (2550). ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรี
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและ
การบริหารการศึกษากิจกรรมนิสิต และสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
คหกรรมศาสตร์และภาควิชาการุณวิทยา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชาญ โกติน. (2546, เมษายน). วิสัยทัศน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา. วารสารวิชาการ.
6(4): 40-41.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรา คำพระบุรี. (2554). การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีต่อการให้บริการ
และสวัสดิการของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมชาย บุญญบาล. (2541). *ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลส่วนกลางที่จัดการเรียนการสอนทางด้านธุรกิจ*.
 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงศ์ เกษมสิน. (2518). *การบริหารบุคคลแผนใหม่*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมภพ เจริญนุทด. (2542). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชากิจกรรมร่วมหลักสูตร*. นครสวรรค์: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- สมยศ นาวิการ. (2542). *การบริหารตามสถานการณ์*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2540). *การบริหารกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมหมาย เปียถนอม. (2551). *ความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับการบริการจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*. รายงานการวิจัยนครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาพการพิมพ์.
- (2551). *กิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2524). *หลักการจัดกิจกรรมนักศึกษา*. กองกิจการนิสิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2537). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ: กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2542). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 การพัฒนานักศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- หฤทัย สุกลักษณ์. (2548). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติการเข้าร่วมกิจกรรม ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- หนึ่งฤทัย ชูชัย. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อภิรดี เสนาะศัพท์. (2555). การรับรู้และความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนันท์ งามสะอาด. (2557). เป้าหมายสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนานักศึกษา อาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2557, จาก <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.html>
- อารมณีส นานนท์. (2539). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย. ราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ไอรดา ทองมากุล. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฤทธิพงษ์ จันทรเจียบ. (2557, 13 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จิรนุช วงษ์อารักษ์ ที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Carter V. Good. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill.
- Campbell, A. (1976). *Subjective measure if well-being*. American Psychologist.
- Cowell, F.A. (1986). *Microeconomic principles*. New York: McGraw Hill Book Company.
- Cronbach. Lee Joseph. (1984). *Essential of psychological Testing*. New York: Harper and Row.
- Donald. Cowell W. (1986). *The Marketing of services*. London: William Heinemann Ltd.
- Good. Cater V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill.
- Ferguson. G.A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. New York: McGraw-Hill.
- Frederick, Robert W. (1959). *The Third Curricular : Student Activities in American Education*. New York: Appleton Century Crafts Inc.
- Herzberg; et al. (1959). *The Motivation to work*. New York: John Wiley and Sons.
- Likert, R.A. (1932, May). Technique for the Measure- ment of Attitudes. *Arch Psychological*. 25(140): 1-55.
- Maynard W.Shelly. (1975). *Responding to social Change (Pensylvania : DowdenHutchision & Press)*.
- Morse, Nancy C. (1958). *Satisfaction in the White Collar Job*. Michigan: University of Michigan.
- Murray, Henry A. (1970). *Explorations in Personality*. New York: Harper and Row.

- Stromborg, M.F. (1984). *Selecting an instrument of measure quality of life*. NP: Oncology Nursing Forum.
- Tiffin, Joseph; & McCormick J.Ernest. (1968). *Industrial Psychology*. London: Crange Allen And Unwin, Ltd.
- Vroom, Victor H. (1967). *Work and motivation*. 3th ed. USA. New York: John Wiley & Sons.
- Wallerstein, H. (1971). *A Dictionary of Psychology*. Maryland: Penguin Book Inc.
- Williamson, E.G. (1961). *Student Personnel Services in Colleges and Universities*. New York: McGraw-Hill.
- Wolman, B.B. (1973). *Dictionary of behavioral Science*. London, Litton Educational Publishing, Inc.

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ID □□□

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนิสิต จำนวน 4 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 53 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด
 3. ผู้วิจัยขอความกรุณาให้นิสิตตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความคิดเห็นที่แท้จริง เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้มีผลสรุปที่น่าเชื่อถือได้ ข้อมูลการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยถือว่าคำตอบของนิสิตเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและจะสงวนไว้เป็นความลับ ขอให้นิสิตตอบคำถามอย่างอิสระ และขอรับรองว่าจะไม่มีผลใดๆ ทั้งสิ้นต่อนิสิตและบุคคลใกล้ชิด และจะนำเสนอผลงานวิจัยในภาพรวม
- ขอขอบพระคุณนิสิตที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดี มา ณ โอกาสนี้ด้วย คำตอบของนิสิตจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนิสิต

คำชี้แจง ให้นิสิตใส่เครื่องหมาย ☒ ลงในช่องว่าง ☐ ของแต่ละข้อตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ☐ ชาย

2. ☐ หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

1. ☐ ชั้นปีที่ 2

2. ☐ ชั้นปีที่ 3

3. ☐ ชั้นปีที่ 4

4. ☐ ชั้นปีที่ 5

3. สาขาวิชา

1. ☐ คอมพิวเตอร์ศึกษา

2. ☐ ชีววิทยา

3. ☐ คณิตศาสตร์

4. ☐ เคมี

5. ☐ ฟิสิกส์

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ☐ เกรตเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป

2. ☐ เกรตเฉลี่ยระหว่าง 2.25 – 3.00

3. ☐ เกรตเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.25 ลงมา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความพึงพอใจ ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

คำชี้แจง : ให้นิสิตใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจที่เกิดขึ้นกับนิสิตมากที่สุด โดยเลือกเพียงคำตอบเดียวของแต่ละข้อ ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

1	น้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด
2	น้อย	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับน้อย
3	ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับปานกลาง
4	มาก	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับระดับมาก
5	มากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวในระดับมากที่สุด

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ				
	1	2	3	4	5
กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ					
1. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นิสิตได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นประโยชน์					
2. หน่วยงานที่จัดกิจกรรมด้านวิชาการส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตได้เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมด้านวิชาการ					
3. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นิสิตได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม					
4. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นิสิตได้รับความรู้ประสบการณ์และมุมมองที่หลากหลาย					
5. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นิสิตมีโอกาสดำเนินการตามความสามารถเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง					
6. สถานที่ในการจัดกิจกรรมวิชาการมีเพียงพอต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต					

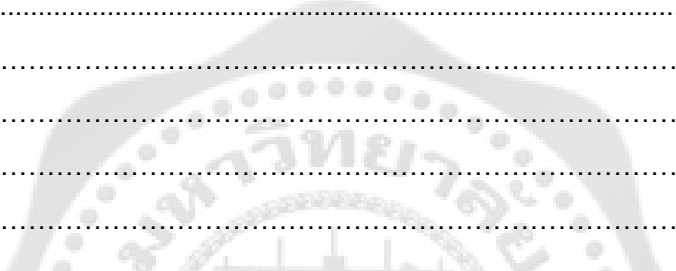
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ				
	1	2	3	4	5
กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ					
7. กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพนับเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์					
8. การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพช่วยส่งเสริมให้นิสิตตระหนักถึงการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตัวนิสิตเองให้แข็งแรงอยู่เสมอ					
9. การใช้อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพมีความสะดวกในการติดต่อประสานงาน					
10. กิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพสามารถเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการกีฬาได้อย่างเหมาะสม					
11. อุปกรณ์กีฬาและสนามกีฬาที่ใช้ในการออกกำลังกายมีคุณภาพและได้มาตรฐาน					
12. กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพเปิดโอกาสให้นิสิตได้เล่นกีฬาที่ตรงกับความสามารถและความต้องการของนิสิต					
13. การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพช่วยปลูกฝังความมีระเบียบวินัย เคารพกฎ กติกาและมีมารยาทในการเล่นกีฬาให้กับนิสิต					
14. การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์และความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องและเพื่อนต่างคณะ					
15. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพทำให้นิสิตได้ฝึกจิตใจให้เข้มแข็งอดทน					
16. กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพช่วยให้นิสิตได้รู้จักการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย					
17. กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมให้นิสิตได้ทราบอย่างทั่วถึง					

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ				
	1	2	3	4	5
กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม					
18. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีเพื่อให้บัณฑิตได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม					
19. สถานที่ในการทำกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมมีความปลอดภัยกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต					
20. การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมตรงกับเป้าหมายในการพัฒนาสังคมและชุมชน					
21. การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมตรงกับความต้องการและสนใจของนิสิต					
22. การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาชุมชนสามารถสร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี					
23. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมทำให้นิสิตรู้จักการทำงานเป็นทีม					
24. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมทำให้นิสิตตระหนักถึงหน้าที่ของปัญญาชนในสังคม					
25. การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมส่งเสริมให้นิสิตมีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือชุมชน					
26. การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมนิสิตได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอนของการร่วมกิจกรรม					
27. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมสามารถทำให้นิสิตได้ตระหนักถึงการประหยัดพลังงานเพื่อลดสภาวะโลกร้อน					
28. การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมส่งเสริมให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
29. ในการจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมในแต่ละครั้ง การดำเนินงานและการประสานงานกิจกรรมมีประสิทธิภาพ					

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ				
	1	2	3	4	5
กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีงแวดล้อม					
30. นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วม กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม					
กิจกรรมด้านนันทนาการ					
31. กิจกรรมด้านนันทนาการที่จัดขึ้นทำให้นิสิตรู้สึกสนุกและ ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียนได้					
32. การจัดกิจกรรมด้านนันทนาการมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี ทำให้นิสิตได้รับถึงข่าวสารการจัดกิจกรรม					
33. การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการไม่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนของนิสิต					
34. กิจกรรมด้านนันทนาการส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักการใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
35. กิจกรรมด้านนันทนาการส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ในตนเอง					
36. กิจกรรมด้านนันทนาการที่จัดขึ้นมีจำนวนเพียงพอและ เหมาะสม					
37. การจัดกิจกรรมด้านนันทนาการมีการดำเนินไป ตามกำหนดการที่กำหนดไว้					
38. การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการทำให้นิสิตเกิดภาวะ การเป็นผู้นำที่ดี					
39. กิจกรรมด้านนันทนาการเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดง ความสามารถของตนเอง					
40. กิจกรรมนันทนาการช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง รุ่นพี่รุ่นน้องได้					
41. สถานที่ในการจัดกิจกรรมด้านนันทนาการมีเพียงพอกับ การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต					
42. กิจกรรมด้านนันทนาการช่วยเสริมสร้างศักยภาพ ในด้านความสามารถของนิสิต					

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ				
	1	2	3	4	5
กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี					
43. กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ด้านภูมิปัญญา ท้องถิ่นให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม					
44. กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ช่วยสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่คนได้					
45. มีการจัดกิจกรรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมที่ตรงกับ ความต้องการของนิสิต					
46. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทยได้					
47. การจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณีเปิดโอกาสให้นิสิตทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม					
48. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีสามารถใช้ภูมิปัญญาไทยในการพัฒนาชุมชน					
49. การดำเนินกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีเป็นไปตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในโครงการ					
50. ในการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณีมีความหลากหลาย					
51. กิจกรรมด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเป็นการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมให้กับนิสิตได้อย่างเหมาะสม					
52. กิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี การให้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ					
53. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีจัดขึ้นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
รวม					

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านต่าง ๆ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.12/5213

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕/ พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์

เนื่องด้วย นางสาวจิรนุช วงษ์อารักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม
กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร” โดยมี อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และ
อาจารย์ ดร.จันทร์คม ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจิรนุช วงษ์อารักษ์
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-602-1616

ที่ ศธ 0519.12/5214

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙/ พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุฬารัตน์ เสวกพันธ์

เนื่องด้วย นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม
กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร” โดยมี อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และ
อาจารย์ ดร.จันทร์คม ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-602-1616

ที่ ศธ 0519.12/ 52/15

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒/ พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ธีระภูธร

เนื่องด้วย นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม
กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร” โดยมี อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และ
อาจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-602-1616

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผศ. ดร.ภูฟ้า เสวกพันธ์ รองคณบดีฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผศ. ดร.ดิเรก ธีระภูธร ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายความเป็นเลิศทางนวัตกรรม
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/5211

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒/ พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

เนื่องด้วย นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร” โดยมี อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และ อาจารย์ ดร.จันทร์ศม ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อให้นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 – 5 สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ สาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาเคมี และสาขาวิชาฟิสิกส์ ภาคปกติ จำนวน 624 คน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ในระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และ ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ลันตวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-602-1616

ที่ ศธ 0519.12/๖๔1๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕/ พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองคณบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

เนื่องด้วย นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร” โดยมี อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และ อาจารย์ ดร.จันทร์คม ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอให้นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 - 5 สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ สาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาเคมี และสาขาวิชาฟิสิกส์ ภาควิชา กำนาน 624 คน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ในระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติขอความเห็นชอบให้ นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และ ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-602-1616

ภาคผนวก จ
หนังสือตอบรับอนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0527.05/1856

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

2 มีนาคม 2558

เรื่อง ยินดีให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการทำปฏิญานิพนธ์

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ขอความอนุเคราะห์ให้นางสาว จิรณัฐ วงษ์อารักษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เข้าเก็บข้อมูลด้วยวิธีการตอบแบบสอบถามของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2557 เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ พิจารณาแล้วยินดีให้ นางสาวจิรณัฐ วงษ์อารักษ์ เข้าเก็บข้อมูลได้ตามที่ขอความอนุเคราะห์มา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูฟ้า เสวกพันธ์)

รองคณบดีฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติราชการแทน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ภาคผนวก จ

หนังสือขอเชิญเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาโท

คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่ ๖๔ ๕/๒๕๕๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

เพื่อให้การทำปริญญานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 19 และมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 และคำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ 3411/2554 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2554 เรื่อง การมอบอำนาจของอธิการบดีให้ผู้บริหารปฏิบัติราชการแทน แต่งตั้งคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ (สอบปากเปล่า) ของ นางสาวจิรบุษ วงษ์อารักษ์ รหัสประจำตัว 55199110138 หลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.สุวพร	ตั้งสมรพงษ์	ประธาน (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย)
2. อาจารย์ ดร.จตุพล	ยงศรี	กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)
3. อาจารย์ ดร.จันทร์คม	ภูติยวิวัฒน์	กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)
4. อาจารย์ ดร.ราชันย์	บุญธิมา	กรรมการ (กรรมการบริหารหลักสูตร)

กำหนดวันสอบปริญญานิพนธ์ชื่อเรื่อง “ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร” ในวันที่ 7 ตุลาคม 2558 เวลา 10.00 น. สถานที่สอบ ห้อง ประชุมสาขา การอุดมศึกษา ตึก อาคาร 14

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์มีหน้าที่ดังนี้

1. พิจารณาความรู้ความสามารถของนิสิตในการทำปริญญานิพนธ์ โดยประเมินความรู้พื้นฐานในสาขาวิชา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนการนำเสนอและตอบคำถาม
2. ประธานกรรมการทำหน้าที่ควบคุมการสอบให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 และสรุปผลการสอบตามมติของคณะกรรมการสอบ พร้อมส่งรายงานผลการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์/สารนิพนธ์ (บว.432) ให้กับบัณฑิตวิทยาลัยภายใน 30 วันหลังสอบ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายในวันสุดท้ายของการส่งเล่มปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามปฏิทิน การศึกษาที่ประกาศโดยบัณฑิตวิทยาลัย
3. ประธานกรรมการ และกรรมการ ติดตามการแก้ไขปริญญานิพนธ์ตามคำแนะนำของกรรมการสอบ (ถ้ามี) และควบคุมการจัดทำรูปเล่มปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้เป็นไปตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 26 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2558 เป็นต้นไป จนเสร็จสิ้นหน้าที่กรรมการเมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษา

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ เดือน กันยายน พ.ศ. 2558

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ ศธ 0519.12/ 4446

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 กันยายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นประธานสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมรพงษ์

เนื่องด้วย นางสาวจิรณัฐ วงษ์อาร์ักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง
“ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร”
ได้รับอนุมัติให้สอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ในวันที่ 7 ตุลาคม 2558 เวลา 09.30 น. ณ ห้องประชุม
สาขาการอุดมศึกษา อาคาร 14 ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
และประสบการณ์ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นประธานสอบปากเปล่า
ปริญญานิพนธ์ของนิสิตผู้นี้ ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

โทรสาร. 0-2260-0132

ภาคผนวก ข

คำอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 27 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ข้อ	ด้าน วิชาการ	ข้อ	ด้าน กีฬา และ ส่งเสริม สุขภาพ	ข้อ	ด้าน การบำเพ็ญ ประโยชน์ และรักษา สิ่งแวดล้อม	ข้อ	ด้าน นันทนาการ	ข้อ	ด้าน ส่งเสริม อนุรักษ์ ศิลปวัฒน- ธรรมและ ประเพณี
1.	4.189	7.	5.138	18.	8.680	31.	5.299	43.	4.587
2.	5.624	8.	4.458	19.	5.455	32.	1.697	44.	1.969
3.	5.460	9.	5.585	20.	5.926	33.	2.735	45.	2.083
4.	2.900	10.	6.099	21.	4.551	34.	4.577	46.	2.240
5.	3.029	11.	4.814	22.	9.455	35.	4.047	47.	1.492
6.	2.313	12.	6.894	23.	3.258	36.	3.088	48.	3.320
		13.	4.415	24.	3.398	37.	3.591	49.	3.200
		14.	3.198	25.	3.497	38.	4.716	50.	3.913
		15.	3.376	26.	1.607	39.	5.126	51.	7.668
		16.	4.703	27.	5.295	40.	3.936	52.	2.501
		17.	3.062	28.	4.788	41.	5.138	53.	3.240
				29.	6.870	42.	4.315		
				30.	6.832				

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ $\alpha.975$

หมายเหตุ : ในกรณีที่ข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อต่ำกว่า 1.75 ผู้วิจัยจึงได้ทำปรับ
สำนวนภาษาที่ใช้ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยไม่ได้ตัดข้อคำถามนั้นๆออก ดังนั้นจึงมีข้อคำถาม
จำนวนทั้งสิ้น 53 ข้อ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจิรนุช วงษ์อารักษ์
วันเดือนปีเกิด	2 กรกฎาคม 2533
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลรามาริบัติ กรุงเทพฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	181/1 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านหม้อ อำเภอบรรพบุรี จังหวัดสิงห์บุรี 16120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	ปริญญาการศึกษาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2558	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารและการจัดการการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

